

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Číslo: UV-15015/2011

384

Návrh záverečného účtu verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2010

Obsah materiálu:

1. Záverečný účet verejnej správy SR za rok 2010
2. Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu SR v roku 2010
3. Výsledky hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy SR v roku 2010

Predkladá:

Iveta Radičová
Predsedníčka vlády
Slovenskej republiky

Bratislava jún 2011

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Číslo: UV-15015/2011

384

Záverečný účet verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2010

Bratislava jún 2011

Návrh uznesenia NR SR

1.	Súhrnná charakteristika ekonomického vývoja v roku 2010	1
1.1.	Základné tendencie vývoja ekonomiky	1
1.1.1.	Ekonomický vývoj SR v kontexte vývoja globálnej ekonomiky	1
1.1.2.	Ekonomický rast SR a jeho štruktúra	4
1.1.3.	Vývoj v hlavných odvetviach ekonomiky	6
1.2.	Vývoj v jednotlivých segmentoch ekonomiky	7
1.2.1.	Cenový vývoj a inflácia	7
1.2.2.	Vývoj na trhu práce	9
1.2.3.	Vývoj úrokových sadzieb na medzibankovom trhu	11
1.2.4.	Platobná a obchodná bilancia	12
2.	Výsledok hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95	15
2.1.	Stručná charakteristika metodiky ESA 95	15
2.2.	Výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 95	16
3.	Prehľad aktív sektora verejnej správy	22
3.1.	Reálna hodnota vybraných majetkových položiek	25
3.2.	Vyčíslenie „reálnej“ hodnoty vybraných majetkových položiek	25
4.	Prehľad o stave a vývoji dlhu verejnej správy	30
4.1.	Vývoj a štruktúra maastrichtského dlhu v roku 2010	30
4.2.	Riadenie štátneho dlhu	35
4.2.1.	Vymedzenie pôsobnosti a činnosti Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity	35
4.2.2.	Refinančný systém a riadenie likvidity	36
4.2.3.	Plnenie stratégie riadenia štátneho dlhu v roku 2010	37

N á v r h

UZNESENIE NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 2011

k Návrhu záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2010

Národná rada Slovenskej republiky

A. berie na vedomie

A.1. návrh záverečného účtu verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2010, ktorý podľa údajov v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu (ESA 95) zverejnených Eurostatom dňa 26. 4. 2011 vykazuje príjmy 21 788 940,0 tis. eur, výdavky 26 995 991,0 tis. eur a schodok 5 207 051,0 tis. eur;

A.2. podiel schodku verejnej správy na HDP za rok 2010, ktorý podľa údajov v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu (ESA 95) zverejnených Eurostatom dňa 26. 4. 2011 dosiahol 7,9 % hrubého domáceho produktu;

A.3. konsolidovaný dlh verejnej správy, ktorý podľa údajov v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu (ESA 95) zverejnených Eurostatom dňa 26. 4. 2011 dosiahol k 31. decembru 2010 sumu 26 998 378,0 tis. eur, čo predstavuje 41,0 % hrubého domáceho produktu v roku 2010;

B. schvaľuje

B.1. štátny záverečný účet Slovenskej republiky za rok 2010, podľa ktorého sa v štátnom rozpočte dosiahli:

- príjmy	10 900 862,8 tis. eur
- výdavky	15 337 010,9 tis. eur
- schodok	4 436 148,1 tis. eur.

B.2. návrh, aby schodok štátneho rozpočtu vykázaný v štátnom záverečnom účte SR za rok 2010 vo výške 4 436 148,1 tis. eur bol uhradený finančnými prostriedkami získanými z emitovaných štátnych dlhopisov vo výške 4 436 148,1 tis. eur.

1. Súhrnná charakteristika ekonomického vývoja v roku 2010

1.1. Základné tendencie vývoja ekonomiky

Rok 2010 znamenal pre slovenskú ekonomiku pomerne **výrazné oživenie** ekonomického rastu. Obnovenie rastu dopytu obchodných partnerov Slovenska pomohlo rastu HDP predovšetkým prostredníctvom vývozu a obnovovaniu stavu zásob. Oživenie rastu sa však nepremietlo na trhu práce – naďalej klesajúca zamestnanosť a pokles hrubého disponibilného dôchodku domácností prispeli k poklesu spotreby domácností. S výnimkou zásob preto domáci dopyt prispieval k rastu HDP minimálne.

1.1.1. Ekonomický vývoj SR v kontexte vývoja globálnej ekonomiky

Svetová ekonomika v roku 2010 zaznamenala významné oživenie, ktoré prebiehalo v mnohých krajinách rýchlejšie ako sa očakávalo. **Oživenie však neprebiehalo rovnomerne** a rýchly rast v roku 2010 zaznamenali predovšetkým rozvíjajúce sa ekonomiky na čele s krajinami Ázie. Svetový HDP, po tom, čo v roku 2009 zaznamenal pokles o 0,5 %, v roku 2010 dosiahol rast až o 5,0 %.

Finančné trhy v eurozóne sa vyvíjali prevažne za štandardných podmienok napriek nepriaznivej fiškálnej situácii v niektorých krajinách eurozóny. Rovnako boli zaznamenané pozitívne tendencie aj v prístupe podnikov a obyvateľstva k úverom. Úverové štandardy sa v závere roka 2010 po prvýkrát od roku 2007 nezhoršili, pričom zmierňovanie sprísňovania prebiehalo už od druhého kvartálu 2010. V súlade s tým začali na medziročnej báze rásť v závere roka aj úvery podnikom v eurozóne. Akciové trhy a trhy s komoditami zaznamenávali v priebehu roka výrazné rasty aj napriek rizikám z vyostrenia dlhovej krízy, hlavne v Európe.

Ekonomika USA zaznamenala v roku 2010 rast 2,8 % (oproti poklesu o 2,6 % v roku 2009), predovšetkým vďaka rastu ekonomickej aktivity zo začiatku a záveru roka. Aj napriek napredujúcemu ekonomickému rastu dosiahla v roku 2010 nezamestnanosť najvyššiu úroveň od začiatku roka 1980. Postupné oživenie v roku 2010 bolo dosiahnuté predovšetkým vďaka rastúcemu domácemu dopytu a nárastu investícií a už v menšej miere fiškálnymi opatreniami ako v roku 2009.

V priebehu roka 2010 pokračoval **rastúci trend cien** takmer všetkých komodít vplyvom silnejúceho globálneho dopytu a neúrode poľnohospodárskych plodín v niektorých častiach sveta a následnej reštrikcii v obchodných politikách. Na začiatku roka dosahovala cena ropy relatívne nízku úroveň 76,6 USD za barel. Priemerná cena ropy za rok 2010

predstavovala 79,9 USD za barel, v závere roka sa však dostala k hodnotám nad 94 USD za barel. Okrem globálneho oživenia k rastu cien ropy zrejme prispelo aj dvojnásobné kvantitatívne uvoľňovanie menovej politiky v USA.

Vývoj vybraných ukazovateľov za eurozónu				
		2008	2009	2010
HDP	% rast	0,4	-4,1	1,7
Zamestnanosť	% rast	0,6	-1,8	-0,5
Miera nezamestnanosti	%	7,5	9,5	10,1
Kompenzácie na zamestnanca*	% rast	3,3	1,8	1,8
Produktivita práce *	% rast	-0,1	-2,1	2,5
Jednotkové pracovné náklady*	% rast	3,6	4,0	-0,6
Miera inflácie (HICP)	%	3,3	0,3	1,6
Bežný účet*	% HDP	-0,8	-0,7	-0,5
Deficit verejných financií*	% HDP	-2,0	-6,3	-6,3
Verejný dlh*	% HDP	70,1	79,2	84,1
10Y Nemecký dlhopis	% výnos do splatnosti	4,0	3,2	2,8
USD/EUR		1,47	1,39	1,33
Ropa, Brent	USD/bl	96,8	61,6	79,9

* pri ukazovateľoch sú za rok 2010 odhady podľa OECD a EK

Zdroj: OECD, EK, Reuters

Ekonomika eurozóny zvýšila v roku 2010 svoju výkonnosť a dostala sa zo záporných čísel z roku 2009. V uplynulom roku tak prišlo v eurozóne k zvýšeniu ekonomického rastu na 1,7 %. **Európske krajiny sa pritom z krízy nezotavovali rovnomerne.** Vo všeobecnosti sa dá povedať, že rástla najmä severná a stredná Európa. Naopak, krajiny južnej Európy sa od dna odrážali len veľmi pomaly, niektoré dokonca zaznamenali pokles HDP. Nemecká proexportne orientovaná ekonomika vďaka oživenej priemyselnej výrobe zaznamenala vysoký rast HDP dosahujúci 3,6 %, zatiaľ čo spomalenie doľahlo hlavne na periférne krajiny eurozóny ako Portugalsko (1,4%), Írsko (-1,0 %), Grécko (-4,5 %) a Španielsko (-0,1 %). Nemecko tak dosiahlo v roku 2010 vyšší rast HDP ako bol priemer eurozóny (1,7 %), a to predovšetkým vďaka exportne orientovanej priemyselnej výrobe, ktorá je ťahaná zvýšeným dopytom krajín Ázie. Rast ekonomickej aktivity sa na vývoji nezamestnanosti prejavil až s oneskorením, iba v niektorých krajinách (napríklad v Nemecku) začala výraznejšie klesať už v priebehu roka 2010. Miera nezamestnanosti v eurozóne sa tak za rok 2010 zvýšila na 10,1 %. Najvyšší rast dosiahla v eurozóne spomedzi komponentov domáceho dopytu domáca spotreba nasledovaná vládnu spotrebou. V najväčšej ekonomike EÚ, v Nemecku, došlo k výraznému rastu investícií až o 6 %.

Vývoj zložiek HDP v roku 2010 (% rast)				
Krajina	Rast reálneho HDP	Súkromná spotreba	Vládna spotreba	Investície
Nemecko	3,6	0,4	2,3	6,0
Francúzsko	1,6	1,5	1,5	-1,7
Eurozóna	1,7	0,8	0,7	-0,7

Zdroj: Eurostat

V úvode roka 2010 dosahovali krajiny eurozóny **výnimočne nízku infláciu** pod 1%, pričom v priebehu roka došlo k pozvoľnému rastu miery inflácie. V závere roka 2010 bola vo svete na vzostupe inflácia, a to predovšetkým z dôvodu vysokých cien potravín a ropy, ale aj vďaka prebiehajúceму oživeniu ekonomickej aktivity. Dopytovo ťahaná inflácia však pretrvala po celý rok 2010 na nízkej úrovni.

Okrem eurozóny je pre Slovensko dôležitý aj vývoj v krajinách V4 a predovšetkým v Českej republike. V roku 2009 poklesol HDP v Českej republike až o 4,1 %, v roku 2010 však dokázala česká ekonomika rásť tempom 2,4 %.

Vývoj makroekonomických indikátorov v roku 2010 (% rast)					
	HDP % rast	Nezamestnanosť %	Inflácia %	Bežný účet % HDP*	Deficit VF % HDP*
Nemecko	3,6	6,8	1,2	4,8	-3,7
Francúzsko	1,6	9,7	1,7	-3,3	-7,7
Poľsko	3,8	9,6	2,7	-2,7	-7,9
Česká republika	2,4	7,4	1,2	-1,9	-5,2
Maďarsko	1,2	11,2	4,7	0,8	-3,8
USA	2,8	9,6	1,6	-3,4	-11,3
Svet	5,0				

* podľa poslednej prognózy EK

Zdroj: OECD, EK, národné štatistiky

Základné **úrokové sadzby** takmer všetkých centrálnych bánk zostali počas celého roka 2010 **na rekordne nízkych úrovniach** s cieľom opätovne naštartovať ekonomiky jednotlivých krajín pri relatívnej absencii inflačných tlakov. Podobne ako v roku 2009, Americká centrálna banka (FED) ponechala v roku 2010 kľúčovú sadzbu nezmenenú na rekordne nízkej úrovni 0,25 p.b. Približne v polovici roka 2010 začal americký FED s jemnými vyhláseniami o možnej realizácii druhého kola tzv. kvantitatívneho uvoľňovania menovej politiky, čo zatienilo dovtedy dominujúcu tému dlhovej krízy krajín eurozóny. Vyjadrenia FEDu sa postupne zintenzívňovali až koncom roka 2010 bolo kvantitatívne uvoľňovanie 2 uvedené do praxe (tzv. QE2). V praxi tento proces znamená nákup štátnych dlhopisov centrálnou bankou najmä s cieľom udržania dlhodobých úrokových sadzieb na

nízkyh úrovniach. Rovnako Európska centrálna banka (ECB) ponechala v roku 2010 svoju základnú refinančnú úrokovú sadzbu nezmenenú na úrovni 1,0 %.

Priemerný nominálny výmenný kurz eura voči americkému doláru medziročne zhodnotil v priebehu roka z úrovne 1,39 USD/EUR na 1,33 USD/EUR. Vývoj počas roka 2010 bol však oveľa volatilnejší pod vplyvom viacerých faktorov. Euro najskôr prudko oslabilo krátkodobo až pod úroveň 1,2 USD/EUR pod vplyvom eskalujúcej dlhovej krízy periférnych krajín eurozóny. Následne sa do popredia dostávali vyjadrenia FEDu o druhom kole kvantitatívneho uvoľňovania menovej politiky, ktoré sa koncom roka aj uskutočnilo. To zase znamenalo oslabovanie dolára až ku hranici 1,4 USD/EUR.

1.1.2. Ekonomický rast SR a jeho štruktúra

Po takmer 5 %-nom prepade v roku 2009 priniesol obrat globálneho ekonomického vývoja v roku 2010 pre slovenskú ekonomiku pomerne výrazné oživenie ekonomického rastu. **Výkonnosť ekonomiky SR sa reálne zvýšila o 4 %**, čo znamenalo druhé miesto v rámci najrýchlejšie rastúcich ekonomík krajín EÚ (po Švédsku). Slovensko ťažilo najmä z oživenia nemeckej ekonomiky, ktorá rástla najrýchlejšie za posledných dvadsať rokov. To sa prejavilo aj na štruktúre rastu ekonomiky SR, ktorú potiahla exportne orientovaná časť priemyslu (automobilový, elektrotechnický a strojársky priemysel). Zo služieb k rastu HDP kladne prispela doprava a skladovanie, nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti a ostatné služby (verejná správa, zdravotníctvo, školstvo a iné).

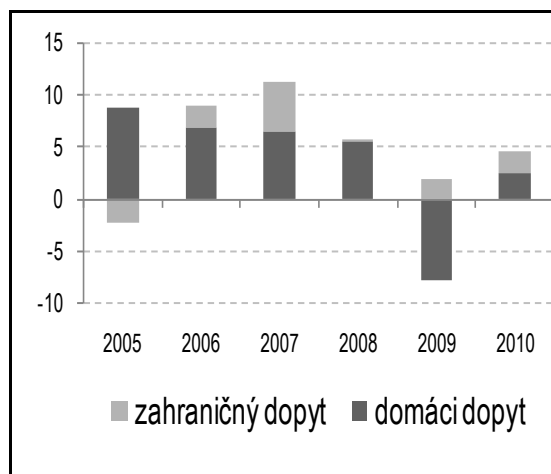
Z hľadiska štruktúry dopytu sa na raste ekonomiky Slovenska okrem čistého exportu (príspevok 2,1 p.b.) podieľalo aj obnovovanie stavu zásob (príspevok 1,9 p.b.) a najmenším dielom prispela k rastu HDP tvorba hrubého fixného kapitálu (príspevok na úrovni 0,9 p.b.). Rast fixných investícií potiahli najmä kapitálové výdavky na stroje a zariadenia a v menšej miere aj výstavba diaľnic financovaná prebiehajúcim PPP projektom. **Reálne rástla každá zložka HDP okrem konečnej spotreby domácností.** Domácnosti minuli na svoju spotrebu o 0,3 % menej ako v predchádzajúcom krízovom roku, pričom najviac klesli výdavky za tzv. luxusné tovary a služby, ktoré nie sú potrebné pre každodennú spotrebu. Pod prepad spotreby sa spolu s pomalým oživovaním trhu práce podpísala aj nízka spotrebiteľská dôvera, ktorá aj napriek prepadu disponibilného dôchodku držala mieru úspor na relatívne vysokej úrovni (7,9 %).

Vývoj HDP a jeho hlavných zložiek

reálny rast v %	2008	2009	2010
HDP	5,8	-4,8	4,0
z toho:			
Konečná spotreba domácností	6,1	0,2	-0,3
Konečná spotreba ver. správy	6,1	5,6	1,0
Tvorba hrubého fixného kapitálu	1,0	-19,9	2,1
Vývoz výrobkov a služieb	3,1	-15,9	14,6
Dovoz výrobkov a služieb	3,1	-18,6	13,7

Zdroj: ŠÚ SR

Zdroj: ŠÚ SR

Rast ekonomiky v roku 2010 bol mierne vyšší ako sa pôvodne predpokladalo pri zostavovaní rozpočtu verejnej správy na rok 2010, avšak **štruktúra rastu** ťahaná najmä zahraničným dopytom a obnovovaním tvorby zásob **bola pre plnenie daňových príjmov nepriaznivá**. Oproti predpokladom rozpočtu sa vyvíjali horšie všetky makroekonomické základne daní. Z hľadiska vývoja verejných financií celkový vývoj ekonomiky vytváral pre plnenie daňových príjmov v roku 2010 negatívne riziká.

Porovnanie skutočnosti za rok 2010 s predpokladmi pre tvorbu rozpočtu na roky 2010-2012			
v %, ak nie je uvedené inak	Rozpočet 2010	Skutočnosť	Rozdiel v p.b.
Hrubý domáci produkt, reálny rast	3,6	4,0	0,4
Hrubý domáci produkt v bežných cenách mld. eur	76,1	65,9	-10,2
Konečná spotreba domácností, reálny rast	3,5	-0,3	-3,8
Konečná spotreba domácností, nominálny rast	7,2	0,6	-6,6
Priemerná mesačná mzda, reálny rast	3,3	2,2	-1,1
Priemerná mesačná mzda, nominálny rast	7,4	3,2	-4,2
Rast zamestnanosti (štatistické zisťovanie)	0,2	-1,1	-1,3
Harmonizovaný index spotrebiteľských cien, priemerný rast	3,6	0,7	-2,9

Zdroj: MF SR

1.1.3. Vývoj v hlavných odvetviach ekonomiky

Priemysel

Index priemyselnej produkcie (IPP) po prepade z predchádzajúceho roku (-13,7 %) v roku 2010 opäť vzrástol (18,9 %), pričom ku koncu roka dosiahol úroveň pred krízy. Priaznivý vývoj v Nemecku, ktoré je najvýznamnejším obchodným partnerom Slovenska, ovplyvnil predovšetkým rast priemyselnej výroby, a to o 20,1 %. Z ostatných zložiek IPP rástla dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 15,6 %, a ťažba a dobývanie len o 0,4 %. V rámci priemyselnej výroby najvyšší rast zaznamenali výroba strojov a zariadení inde nezaradených, výroba dopravných prostriedkov, výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov a výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov. Poklesla jedine výroba koksu a rafinovaných ropných produktov. Vývoj v produkcii sa premietol do pozitívneho vývoja tržieb podnikov za vlastné výkony a tovary, ktoré celkovo za priemysel vzrástli v stálych cenách o 19,2 %. Najväčší rast v tržbách zaznamenali výroba dopravných prostriedkov, výroba strojov a zariadení inde nezaradených a výroba kovov a kovových konštrukcií.

Zamestnanosť v priemysle napriek rastu produkcie klesla o 3,8 %, priemerná nominálna mesačná mzda vzrástla o 5,4 % a dosiahla hodnotu 795 eur.

Stavebníctvo

V roku 2010 **stavebná produkcia** pokračovala v červených číslach a klesla reálne o 4,6 % (v roku 2009 -11,3 %), čo sa prejavilo aj v poklese reálnych tržieb o 6,1 % (nominálne o 5,2 %). Tomu zodpovedá aj vývoj zamestnanosti v stavebníctve, ktorá poklesla o 2,6 %, zatiaľ čo nominálna mzda vzrástla o 3,6 %. Počet začatých stavieb bytov v roku 2010 klesol o 20,2 %, počet rozostavaných klesol o 1,5 % a počet dokončených klesol o 9,3 %.

Maloobchod

Rast miery úspor sa v roku 2010 podpísal pod **pokles maloobchodných tržieb** aj napriek rastu reálnej mzdy v národnom hospodárstve (2,2 %). Subjekty realizovali tržby za predaj výrobkov v objeme 17,3 mld. eur, čo predstavuje reálny pokles o 2,3 %. V roku 2009 pritom tržby klesli až o 10,2 %. Pokles zamestnanosti vo veľkoobchode a maloobchode spolu dosiahol 0,8 % pri raste nominálnych miezd o 2,9 %.

Finančný a nefinančný sektor

Podľa predbežných údajov sa vo finančnom a nefinančnom sektore v roku 2010 vytvoril **zisk** na úrovni 9 144,3 mil. eur, čo znamená rast výsledku hospodárenia oproti roku 2009 o 24,4 %. Výnosy pritom dosiahli hodnotu 156 324 mil. eur (pokles o 21 %), náklady klesli o 21,1 % na 148 971 mil. eur. Nefinančné korporácie skončili so ziskom 8 590 mil. eur, čo predstavuje rast o 30,4 %. Zisk finančných korporácií sa v roku 2010 znížil o 27,8 % na 554,3 mil. eur.

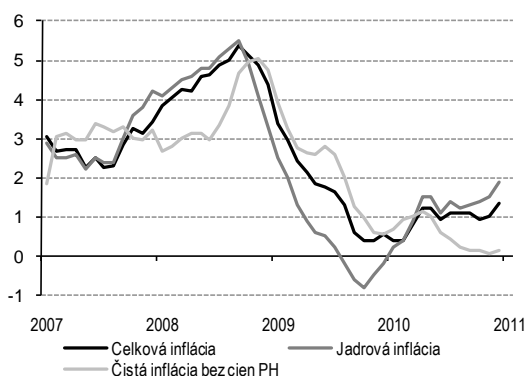
1.2. Vývoj v jednotlivých segmentoch ekonomiky

1.2.1. Cenový vývoj a inflácia

Priemerná ročná miera inflácie podľa národnej metodiky (index rastu spotrebiteľských cien CPI) dosiahla v roku 2010 úroveň 1,0 % a harmonizovaný index HICP 0,7 % (metodika podľa EUROSTAT-u). Je to **historicky najnižšia úroveň inflácie** od vzniku Slovenskej republiky a v porovnaní s rokom 2009 bola nižšia v prípade CPI o 0,6 p.b a pri harmonizovanom indexe o 0,2 p.b. Pre vývoj inflácie na Slovensku v roku 2010 bol príznačný mierne rastúci trend ovplyvnený v posledných mesiacoch roka prevažne reakciou na globálny nárast cien potravín a ropy.

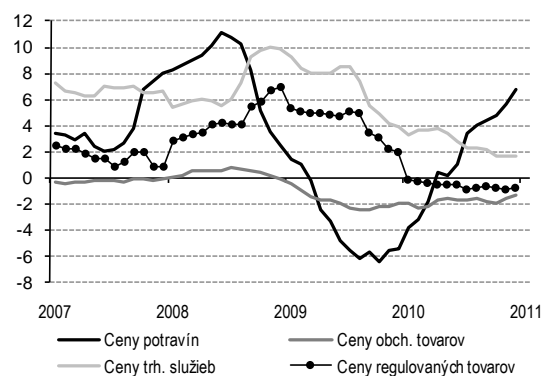
V eurozóne sa ceny v roku 2010 vyvíjali podobne ako na Slovensku, prevládal trend mierneho rastu cien, so zrýchlením tempa nad inflačný cieľ ECB v závere roka. V priebehu celého roka sa inflácia na Slovensku v metodike HICP pohybovala pod úrovňou priemeru eurozóny a Slovensko bolo dokonca krajinou s druhou najnižšou mierou inflácie v eurozóne hneď po Írsku, ktoré zaznamenalo defláciu. V decembri 2010 dosahovala inflácia v eurozóne už medziročný rast 2,2 %, pričom v celej EÚ27 dokonca až 2,7 %. **Priemerná ročná miera inflácie za rok 2010 dosiahla v eurozóne 1,6 % a v EÚ27 2,1 % (Slovensko 0,7 %).**

Štruktúra celkovej inflácie (% rast)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Vývoj jadrovej inflácie a regulovaných cien (% rast)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Počas roka 2010 na priebeh inflácie vplývali viaceré protichodné faktory. Na jednej strane pôsobili **faktory zmiernujúce priemernú ročnú infláciu** – medzi ne sa radia doznievajúce efekty v dôsledku hospodárskej krízy a vplyv bázického efektu v cenách energií a potravín v prvej polovici roka, ktorých zníženie sa prejavilo v spotrebiteľských cenách. Podobný vplyv malo aj zníženie spotrebnej dane na naftu vo februári 2010. Na druhej strane sa vynorili **faktory zdvíhajúce infláciu v roku 2010**, ktorými sú najmä jednorazové efekty (zvýšenie spotrebnej dane z liehu) a postupný nárast cien komodít a potravín, najmä v druhej polovici roka.

Aj napriek nízkym cenám potravín v úvode roka 2010, mali v priemere za celý rok **potraviny** pozitívny príspevok do miery inflácie. Priemerný rast cien potravín za rok 2010 dosiahol 1,7 %, čo predstavuje kladný príspevok vo výške 0,29 p.b. Ich ceny začali hlavne vplyvom nízkej bázy z predchádzajúceho roka rásť na medziročnej báze už od apríla 2010. V posledných mesiacoch roka 2010 bol zaznamenaný nepriaznivý vývoj na svetových trhoch (FAO Index) a svetové ceny potravinárskych komodít sa začali približovať úrovniam uprostred potravinovej krízy z leta 2008. Ceny potravín na Slovensku dosiahli v decembri medziročný rast 6,7 %.

Vývoj cien **obchodovateľných tovarov bez pohonných hmôt** sa v roku 2010, rovnako ako predchádzajúci rok, pohyboval v záporných číslach a dosiahol -1,8 %. Nízka miera inflácie obchodovateľných tovarov v eurozóne spôsobila, že dovezená inflácia pôsobila skôr na pokles cien na Slovensku. V priebehu celého roka 2010 absentovali dopytové tlaky vzhľadom na negatívny vývoj spotreby domácností a zápornú produkčnú medzeru.

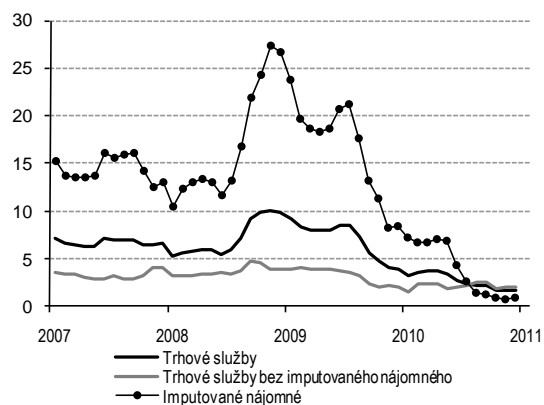
V trhových službách, kde nie je veľký priestor pre zásadný rast produktivity práce, sa nárast jednotkových nákladov práce kompenzuje cez vyššie ceny. Z medziročného pohľadu rast cien trhových služieb bol výrazne vyšší ako priemerná miera inflácie (v priemere 2,4 %, čo je o 3,8 p.b. menej ako rok predtým). Tradične vysoký podiel na tomto náraste mali výdavky v oblasti bývania – tzv. imputované nájomné, ktoré súvisí s výdavkami na bývanie v rodinnom dome a fond opráv v bytovom bloku. Medziročné tempo rastu imputovaného nájomného dosiahlo v roku 2010 podstatne menší rast ako v minulosti a to 3,9 %. Bez imputovaného nájomného by bol priemerný rast cien trhových služieb len o niečo nižší, a to 2,2 %, čo je spôsobené absenciou dopytových tlakov. Rast cien trhových služieb s imputovaným nájomným a aj bez neho tak dosiahol v roku 2010 historicky najnižší rast.

V roku 2010 sa v spotrebiteľských cenách prejavil aj **vplyv zmeny nepriamych daní** v dôsledku rozhodnutia vlády znížiť spotrebnú daň na naftu vo februári a zvýšiť spotrebnú

daň na lieh v marci 2010. Príspevok nepriamych daní k priemernej CPI inflácii predstavoval spolu 0,24 p.b.

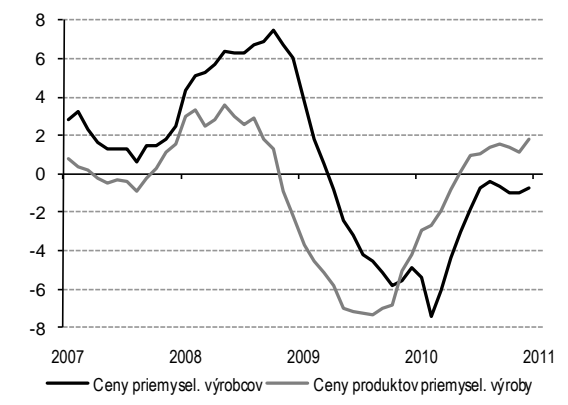
Regulované ceny zaznamenali negatívne rasty v dôsledku januárového znižovania cien za elektrinu, plyn a teplo. K úpravám regulovaných cien počas roka 2010 aj napriek vyšším cenám plynu a ropy na svetových trhoch nedošlo. Priemerný ročný rast regulovaných cien v roku 2010 bol záporný vo výške -0,5 %.

Vplyv imputovaného nájomného v cenách služieb (% rast)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Vývoj cien výrobcov (% rast)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Priemyselní výrobcovia vo svete, ale aj na Slovensku profitovali v úvode roka z relatívne nízkyh cien ich vstupov. Najvyšší prepad cien bol v odvetví dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, a to v priemere za celý rok až o 6,7 %. V závere roka 2010 však už ceny mnohých komodít dosiahli absolútne historické maximá v dôsledku zvýšeného dopytu a nedostatku niektorých potravinárskych komodít v dôsledku neúrody. Relatívne **nízky rast cien indexu tuzemských cien priemyselných výrobcov (PPI)** však pretrval počas väčšej časti roka a priemerná medziročná dynamika dosiahla -2,8 %. Index cien tuzemských priemyselných výrobcov bol v roku 2010 najnižší v eurozóne. Pokles cien podobne ako v prípade spotrebiteľskej inflácie dosiahol svoje historické minimá vo februári 2010 (-7,4 %), po ktorom nasledoval pozvoľný rast inflácie priemyselných výrobcov.

1.2.2. Vývoj na trhu práce

Trh práce bol aj v roku 2010 naďalej **ovplyvnený krízou**, keď jeho vývoj reagoval na produkčnú stránku ekonomiky s určitým oneskorením. Kým v roku 2009 prišlo podľa metodiky výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) o prácu vyše 67 tisíc ľudí, v roku

2010 zostalo bez práce ďalších 48 tisíc osôb. V priemere sa tak zamestnanosť v roku 2010 medziročne znížila o 2,0 %. Vývoj síce **naznačuje postupnú stabilizáciu**, keď v posledných troch kvartáloch 2010 zaznamenala zamestnanosť medzikvartálny rast, jej hodnota však zostáva hlboko za predkrízovými úrovňami. K celkovému poklesu zamestnanosti najviac prispel pokles domácich pracujúcich, kým počet pracujúcich Slovákov v zahraničí sa znížil len veľmi mierne. V roku 2010 pokračoval aj rôzny trend vývoja zamestnanosti podľa foriem zamestnania. Kým počet zamestnancov pokračoval vo výraznom poklese, počet podnikateľov bez zamestnancov sa znížil len veľmi mierne.

S poklesom zamestnanosti sa zákonite zvyšovala aj miera nezamestnanosti, tá však bola mierne tlmená mierne vyšším počtom ekonomicky neaktívnych. **Počet nezamestnaných sa podľa metodiky VZPS v roku 2010 zvýšil o 65 tisíc na 389 tisíc, miera nezamestnanosti tak stúpila na 14,4 %. Miera evidovanej nezamestnanosti sa zvýšila na úroveň 12,5 %, čo predstavuje nárast o 1,0 p.b. oproti roku 2009.**

Trh práce v tisícoch	2010				
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	rok
Počet pracujúcich podľa VZPS	2 283,1	2 312,5	2 335,0	2 339,4	2 317,5
<i>medziročný rast v %</i>	-4,4	-2,8	-1,3	0,4	-2,0
Počet zamestnancov (VZPS)	1 906,9	1 943,7	1 969,8	1 968,0	1 947,1
<i>medziročný rast v %</i>	-5,8	-3,0	-0,9	0,3	-2,4
Počet nezamestnaných podľa VZPS	407,1	388,3	383,3	377,3	389,0
<i>medziročný rast v %</i>	44,9	28,5	13,1	0,7	20,0
Počet disponibilných nezamestnaných (ÚPSVAR)	347,0	332,3	330,8	331,1	335,3
<i>medziročný rast v %</i>	35,1	10,2	2,4	0,1	10,6
Miera nezamestnanosti podľa VZPS v %	15,1	14,4	14,1	13,9	14,4
<i>medziročná zmena v p.b.</i>	4,6	3,1	1,6	0,0	2,3
Miera evidovanej nezamestnanosti (ÚPSVAR)	12,9	12,4	12,3	12,3	12,5
<i>medziročná zmena v p.b.</i>	3,2	1,0	0,1	-0,2	1,0

Zdroj: ŠÚ SR, ÚPSVAR

Vývoj miezd bol v roku 2010 ovplyvnený nízkou úrovňou inflácie, ktorá pri kolektívnych vyjednávaniach držala indexáciu na relatívne nízkej úrovni. Na strane druhej prepúšťanie zamestnancov sa vo väčšine týkalo nízko kvalifikovaných pracovníkov, čo následne zvyšovalo úroveň priemernej mzdy. Priemerná nominálna mesačná mzda v národnom hospodárstve (NH) za rok 2010 medziročne vzrástla o 3,2 %, pričom rast reálnej mzdy dosahoval 2,2 %. **Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla za rok 2010 hodnotu 769 eur.**

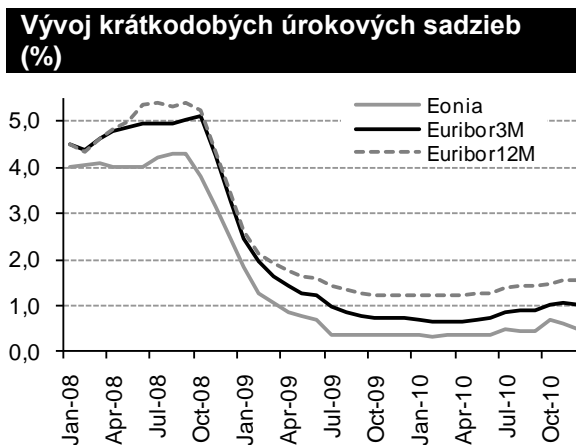
	2010				
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok
Priemerná nominálna mzda v NH (eur)	725,0	758,0,0	750,0	844,0	769
Medziročný rast v %	2,1	3,6	3,7	3,8	3,2
Rast spotrebiteľských cien v %	0,5	1,1	1,1	1,1	1,0
Reálny rast miezd v NH v %	1,5	2,4	2,7	2,7	2,2

	2006	2007	2008	2009	2010
Priemerná nominálna mzda v NH (eur)	622,8	668,7	723,0	744,5	769
Medziročný rast v %	8,0	7,2	8,1	3,0	3,2
Rast spotrebiteľských cien v %	4,5	2,8	4,6	1,6	1,0
Reálny rast miezd v NH v %	3,3	4,3	3,3	1,4	2,2

Zdroj: ŠÚ SR

1.2.3. Vývoj úrokových sadzieb na medzibankovom trhu

Úrokové sadzby na medzibankovom trhu sa v roku 2010 vyvíjali v súlade s výkonom menových politík centrálnych bánk a kopírovali základné úrokové sadzby. ECB pokračovala v realizácii uvoľnenej menovej politiky a ponechala počas celého roka základnú sadzbu na rekordnom minime 1 %. Trojmesačný EURIBOR sa počas celého roka pohyboval pod úrovňou 1 %, pričom ku koncu roka došlo k jeho miernemu rastu k úrovni 1 % **pod vplyvom očakávaní o raste úrokových sadzieb** v nasledujúcom období. Odrážajúc tieto očakávania, úroková krivka mala rastúci charakter so zachovaním štandardných spreadov medzi jednotlivými splatnosťami.

Zdroj: Reuters, MF SR

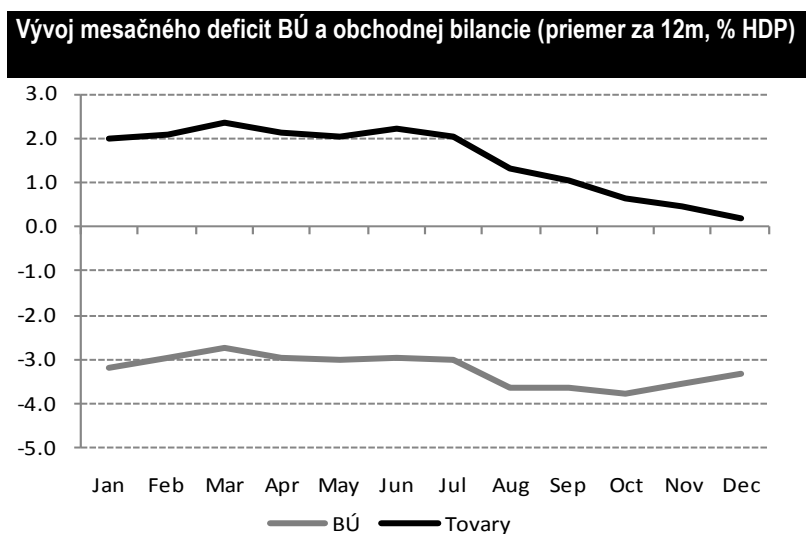
Zdroj: Reuters, MF SR

Úrokové sadzby dlhopisov s dlhšou splatnosťou boli v roku 2010 naďalej pod vplyvom globálnej krízy a averzie investorov k riziku. Výnosy benchmarkových 10 ročných nemeckých dlhopisov sa dostali na rekordné minimá, keď sa v druhej polovici roku 2010 priblížili až ku dvom percentám. Následne pod vplyvom očakávaného celosvetového rastu

úrokových sadzieb centrálnych bánk ako aj dlhopisov v priebehu roka 2011 sa výnosy nemeckých dlhopisov dostali nad úroveň 3 %. Dlhopisy slovenskej vlády čiastočne kopirovali tento vývoj, samozrejme ponechávajúc si určitú rizikovú prirážku (spread). V roku 2010 sa dostali slovenské dlhopisy až tesne k hranici 3,5 % a následne v súlade s rastom výnosov nemeckých dlhopisov stúpili nad 4 %. Spready voči nemeckým dlhopisom sa počas celého roka 2010 pohybovali pod úrovňou 1,5 p.b., čo je stále relatívne výrazne viac ako boli spreedy pred krízou, ktoré vtedy dosahovali 0,3 až 0,4 p.b.

1.2.4. Platobná a obchodná bilancia

Podľa predbežných údajov o vývoji platobnej bilancie SR v roku 2010 možno konštatovať, že podiel deficitu bežného účtu k HDP sa mierne zlepšil na úroveň 2 277,5 mil. eur, čo predstavuje 3,5 % HDP (3,6 % HDP v roku 2009). Deficit bežného účtu je do značnej miery krytý finančným účtom prostredníctvom prílevu priamych zahraničných investícií (PZI). Nižší prebytok bilancie tovarov bol kompenzovaný nižším deficitom bilancie služieb a transferov.

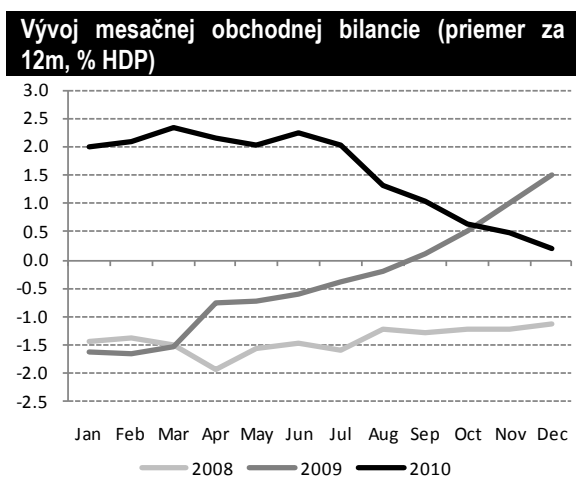

Zdroj: NBS, ŠÚ SR

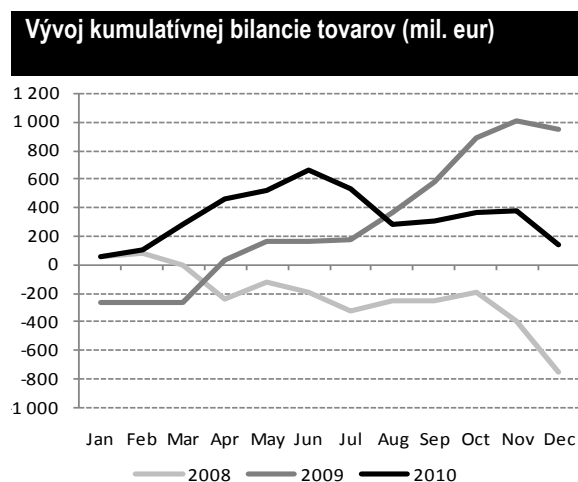
Prebytok obchodnej bilancie sa oproti roku 2009 znížil. V absolútnom vyjadrení dosiahla v roku 2010 výška prebytku bilancie tovarov hodnotu 137,5 mil. eur (0,2 % HDP), čo predstavuje zníženie oproti roku 2009 o 808,5 mil. eur (z úrovne 1,5 % HDP). Vývoj zahraničného obchodu bol v roku 2010 ovplyvnený predovšetkým ekonomickým oživením obchodných partnerov Slovenska. Počas celého roka 2010 zaznamenával export dvojciferné rasty a za celý rok skončil na úrovni 22,8 % (v nominálnom vyjadrení). Rast zaznamenali

všetky významné zložky exportu – výroba automobilov (25 %), elektrotechniky (17,2 %) aj kovov (28,3 %). Ostatné odvetvia rástli o 22,4 %. Pomerne vysoká dovozná náročnosť a obnovovanie tvorby zásob zároveň spôsobili porovnateľný rast importu (25,5 %). Kvôli vysokému rastu produkcie rástol predovšetkým import priemyselných dodávok (35 %), rástol však aj import investičných tovarov (23,0 %) a spotrebiteľských tovarov (13 %). Podľa predbežných údajov sa oproti roku 2010 ceny dovozov tovarov a služieb zvýšili o 4,9 % a ceny vývozov o 2,9 %. Reálna hodnota čistého zahraničného dopytu zostala aj v roku 2010 kladná a príspevok zahraničného obchodu k reálnemu rastu HDP bol 2,1 p.b.

Zdroj: ŠÚ SR

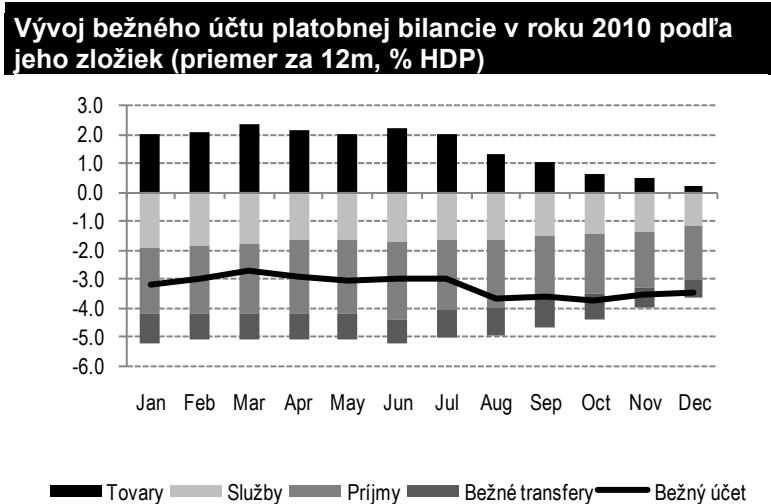

Zdroj: ŠÚ SR

Stav **bilancie služieb** sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne zlepšil. Bilancia služieb v roku 2010 skončila v deficite na úrovni 743,6 mil. eur (-1,1 % HDP), kým v roku 2009 dosiahla deficit na úrovni 1 246,2 mil. eur (-2,0 % HDP). Dôvodom zlepšenia vývoja v bilancii služieb je zníženie deficitu bilancie ostatných služieb (finančné, sprostredkovateľské služby) a mierne zvýšenie prebytku cestovného ruchu.

V oblasti **bilancie výnosov** prišlo k miernemu zníženiu deficitu oproti roku 2009. Deficit bilancie výnosov dosiahol hodnotu 1 249,1 mil. eur (-1,9 % HDP), kým v roku 2009 bola hodnota deficitu na úrovni 1 287,9 mil. eur (-2,0 % HDP). V roku 2010 bol zaznamenaný tradičný odliv finančných prostriedkov kvôli vyplateniu dividend zahraničným investorom, avšak vo vyššej miere ako v roku 2009 v dôsledku lepších hospodárskych výsledkov firiem vďaka vyššej ekonomickej aktivite v období zotavenia sa po hospodárskej kríze. Na druhej strane, v roku 2010 prišlo k zvýšeniu prebytku bilancie kompenzácií pracovníkov oproti roku 2009, a to i napriek stagnácii počtu Slovákov pracujúcich v zahraničí.

Bilancia bežných transferov sa v roku 2010 medziročne zlepšila a negatívne saldo z roku 2009 vo výške 676,2 mil. eur (-1,1 % HDP) sa počas roku 2010 znížilo na 422,3 mil. eur (-0,6 % HDP). Zlepšenie salda bolo zapríčinené nárastom prebytku bilancie vládnych transferov, kde rast príjmov z eurofondov bol sprevádzaný poklesom platieb do rozpočtu EÚ.

Zdroj: NBS, ŠÚ SR

Prebytok **kapitálového účtu** sa v roku 2010 zlepšil z úrovne 463,9 mil. eur (0,7 % HDP) v roku 2009 na úroveň 1 018,4 mil. eur (1,5 % HDP), čo bolo výsledkom nárastu príjmov v kapitálových transferoch. V roku 2010 prišlo k zníženiu stavu na **finančnom účte**, ktorého bilancia dosiahla v roku 2010 negatívne saldo 502,7 mil. eur (-0,8 % HDP); (v roku 2009 prebytok 2 958,4 mil. eur čo bolo 4,7 % HDP). Medziročné zníženie prílevu zdrojov na kapitálovom a finančnom účte bolo spôsobené predovšetkým poklesom prijatých vkladov ostatných investícií. Saldo priamych zahraničných investícií (PZI) zaznamenalo prílev zdrojov vo výške 149,5 mil. eur (0,2 % HDP), čo predstavuje o 496,2 mil. eur vyšší čistý prílev ako v roku 2009. Zvýšenie salda PZI na pozitívne bolo ovplyvnené najmä prílevom ostatného kapitálu na Slovensko. Záujem zahraničných investorov prevážil medziročne nižší záujem našich rezidentov o investovanie v zahraničí vo forme PZI. Celkovo bol v bilancii kapitálového a finančného účtu dosiahnutý prebytok 515,7 mil. eur (0,8 % HDP), ktorý však spolu so štatistickou diskrepanciou prevážil negatívny vplyv bežného účtu. Celková hodnota **platobnej bilancie** tak skončila v miernom prebytku na úrovni 0,1 mil. eur.

2. Výsledok hospodárenia verejnej správy v metodike ESA 95

Rozpočet verejnej správy na rok 2010 bol zostavený podľa metodiky ESA 95, rešpektujúcej časovo rozlíšený (akruálny) princíp, a zároveň aj na hotovostnej báze. Súbežným uplatnením obidvoch princípov sa dosiahol komplexný pohľad na priebeh hospodárenia s verejnými prostriedkami a zároveň sa zabezpečila aj medzinárodná porovnateľnosť tak rozpočtovaných, ako aj skutočne dosiahnutých výsledkov.

V tejto časti záverečného účtu verejnej správy je prezentované hodnotenie plnenia rozpočtu zostaveného na časovo rozlíšenej báze. V druhej a tretej časti záverečného účtu sa kladie dôraz na hodnotenie plnenia rozpočtu zostaveného na hotovostnej báze.

2.1. Stručná charakteristika metodiky ESA 95

Vyčíslenie výsledku hospodárenia verejného rozpočtu v metodike ESA 95 znamená predovšetkým zaznamenanie uskutočnených transakcií v priebehu roka na časovo rozlíšenej báze a doplnenie úprav nezohľadnených vo výkazníctve. Výsledok hospodárenia, tzv. čisté pôžičky/čisté výpožičky, je konfrontovaný s výsledkom financovania vyplývajúcim z transakcií s finančnými aktívami a pasívami. Prezentovaná je tiež väzba medzi výsledkom hospodárenia a zmenou stavu dlhu.

Uplatnenie princípu akruálneho zaznamenania sa zabezpečilo úpravou údajov zostavených na hotovostnej báze zahrnutím položiek časového rozlíšenia – časovým rozlíšením úrokov, daní, sociálnych príspevkov a zahrnutím medziročnej zmeny stavu ostatných pohľadávok a ostatných záväzkov.

Pre zaznamenanie časového rozlíšenia daňových príjmov a sociálnych príspevkov sa používa metóda časového posunu hotovostného plnenia. Od roku 2008 sa časovo rozlišuje aj daň z motorových vozidiel, ktorá je príjmom vyšších územných celkov.

Nadväzne na výsledky za rok 2009 sa aj v roku 2010 vykonala úprava súvisiaca so zdravotnými poisťovňami. V súlade s princípmi metodiky ESA 95, podľa ktorej sektor verejnej správy pozostáva z verejných netrhových inštitúcií, sa súkromné zdravotné poisťovne vylúčili zo sektora verejnej správy. Celkové hospodárenie sektora tak zahŕňa výsledky Všeobecnej zdravotnej poisťovne a za súkromné poisťovne sa zohľadňujú iba príjmy, výdavky a akruálne úpravy týkajúce sa verejného zdravotného poistenia a na to nadväzujúce náklady.

2.2. Výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 95

Skutočné výsledky hospodárenia subjektov verejnej správy, vyčíslené v metodike ESA 95, boli v roku 2009 a 2010 nasledovné:

v tis. eur

Druh verejného rozpočtu	2009	2010			
	Skutočnosť	Rozpočet ¹⁾	Rozpočet ²⁾	Skutočnosť ³⁾	Rozdiel
a	1	2	3	4	5=4-2
Verejná správa spolu	-5 021 954	-3 705 755	x	-5 207 051	-1 501 296
Štátny rozpočet ⁴⁾	-4 375 307	-3 873 083	-4 594 826	-4 425 626	-552 543
Štátne fondy spolu	203 769	169 163	x	98 904	-70 259
Fond národného majetku SR	-80 092	-13 028	x	-213 270	-200 242
Slovenský pozemkový fond	-5 160	-400	x	2 258	2 658
Slovenská konsolidačná, a.s.	10 782	372	x	-12 521	-12 893
Verejné vysoké školy	-57 564	349	x	-24 117	-24 466
Príspevkové organizácie štátu zaradené do sektora	11 287	-257	x	-8 748	-8 491
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	452	-675	x	311	986
Ústav pamäti národa	-27	0	x	-31	-31
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	8	0	x	7	7
Slovenská televízia	-1 927	0	x	-15 160	-15 160
Slovenský rozhlas	2 217	0	x	1 092	1 092
Úrad pre dohľad nad výkonom auditu	70	0	x	158	158
RTVS, s. r. o.	214	0	x	-23	-23
Tlačová agentúra SR	-397	0	x	130	130
Audiovizuálny fond	8	0	x	1 381	1 381
Vyššie územné celky	-125 024	0	x	-25 158	-25 158
Príspevkové organizácie VÚC zaradené do sektora	3 193	4 830	x	1 680	-3 150
Obce	-282 840	0	x	-541 954	-541 954
Príspevkové organizácie obcí zaradené do sektora	123	2 125	x	-19 081	-21 206
Neziskové organizácie obcí zaradené do sektora	x	0	x	-2 600	-2 600
Sociálna poisťovňa	-316 282	6 834	x	67 297	60 463
Zdravotné poisťovne	-9 457	-1 985	x	-91 980	-89 995
Hrubý domáci produkt v bežných cenách	63 050 722	67 378 117	x	65 905 500	x
Percento schodku verejnej správy z HDP	-7,96	-5,50	x	-7,90	-2,4

¹⁾ Schválený rozpočet uzn. v. č. 692/2009 z 30. 9. 2009.

²⁾ Schválený rozpočet zákonom č. 468/2010 Z. z.

³⁾ Údaje za skutočnosť 2010 sú predbežné.

⁴⁾ Vrátane účtov štátnych finančných aktív a ostatných mimorozpočtových účtov.

Zdroj: Ministerstvo financií SR, Štatistický úrad SR

V porovnaní s aktualizovaným Záverečným účtom verejnej správy za rok 2009 z novembra 2010 sa údaje za skutočnosť roku 2009 revidovali. Pri revízii sa zohľadnilo najmä:

- aktualizácia časového rozlíšenia daňových príjmov,
- prehodnotenie vkladu do základného imania Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb a jeho zaznamenanie s negatívnym vplyvom na schodok štátnych finančných aktív,
- spresnenie stavu záväzkov a investičných dodávateľských úverov vyšších územných celkov.

Údaje za skutočnosť roku 2010 je treba chápať ako predbežné, pretože sú spracované na základe výkazov, ktoré o svojom hospodárení v roku 2010 predložili jednotlivé subjekty verejnej správy, ale ktoré pritom neprešli schvaľovacím procesom. Definitívne údaje za rok 2010 bude možné prezentovať po spresnení týchto výsledkov na základe vykonaných auditov a po získaní definitívnych údajov pre časové rozlíšenie daní a poistného za rok 2010 z Daňového riaditeľstva SR, Colného riaditeľstva SR, Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní. Dôsledky prebiehajúcich súdnych sporov na schodok verejnej správy budú zahrnuté až v čase, keď bude vydané súdne rozhodnutie.

Vyššie uvedená tabuľka umožňuje porovnanie skutočne dosiahnutých výsledkov hospodárenia verejnej správy v roku 2010 nielen s rozpočtom verejnej správy, ktorý bol upravený nadväzne na prijatie zákona č 468/2010 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2010, ale aj s pôvodným rozpočtom verejnej správy schváleným uznesením vlády č. 692/2009 z 30. septembra 2009.

Skutočne dosiahnutý schodok vo výške 7,9 % HDP prekročil pôvodne rozpočtovanú hodnotu schodku 5,5 % HDP zo septembra 2009 o 2,4 percentového bodu, čo predstavuje 1 501 296 tis. eur. Bolo to spôsobené jednak optimistickým rozpočtom schodku vo výške 3 705 755 tis. eur a zároveň nenaplnením prognózy rastu ekonomiky v roku 2010, ktorý v skutočnosti vytvoril HDP nižší o 1 472 617 tis. eur ako bola východisková hodnota HDP pri tvorbe pôvodného rozpočtu na rok 2010.

Výrazné prekročenie rozpočtovaného schodku pre rok 2010 bolo spôsobené viacerými faktormi. Medzi objektívne faktory patria predovšetkým:

- vývoj daňových príjmov, ktorých výpadok predstavoval oproti rozpočtu 460 427 tis. eur,
- výdavky spojené s povodňami v roku 2010, ktoré boli vynaložené vo výške 112 588 tis. eur.

Medzi subjektívne faktory patria predovšetkým tieto:

- Výrazne horšie hospodárenie samospráv v porovnaní s rozpočtom, ktorý bol stanovený ako vyrovnaný, prispelo k prekročeniu rozpočtu schodku sumou 591 468 tis. eur. Skutočne dosiahnutý schodok obcí a samosprávnych krajov bol okrem nižších daňových príjmov spôsobený aj nerealisticky nízkym rozpočtom výdavkov, najmä kapitálových výdavkov, ktoré sú v každom volebnom roku v samosprávach veľmi výrazné. Kapitálové výdavky obcí boli na rok 2010 rozpočtované vo výške 862 337 tis. eur, teda na úrovni roku 2009, skutočnosť však dosiahla až 1 105 384 tis. eur. Podobný vývoj bol aj pri tovaroch a službách, pri ktorých sa v rozpočte pre obce predpokladalo, že tieto výdavky v roku 2010 poklesnú oproti skutočnosti roku 2009 o desať percent. Ale skutočné výdavky na tovary a služby v obciach v roku 2010 prevýšili rozpočet o 100 327 tis. eur.
- Nízky rozpočet úhrad železničným spoločnostiam za výkony vo verejnom záujme, ktorý bol oproti roku 2009 znížený o 33 200 tis. eur, hoci bolo zrejmé, že vzhľadom na skutočný vývoj v roku 2009 mali úhrady vzrásť. V priebehu roka 2010 sa realizáciou zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme vytvorili pohľadávky železničných spoločností voči vláde vo výške 143 412 tis. eur, ktoré zároveň predstavujú neuhradené záväzky vlády voči týmto spoločnostiam.
- Neriešené zadlžovanie nemocníc spôsobilo nárast ich záväzkov v roku 2010, ktoré zvýšilo schodok verejnej správy o 79 297 tis. eur.
- Zvýšenie rodičovského príspevku, na uhradenie ktorého neboli rozpočtované prostriedky. Ich financovanie prispelo k prekročeniu rozpočtovaného schodku o 63 127 tis. eur.
- Nezavedenie príplatku k cene elektriny, určeného na krytie dlhov z minulosti vzniknutých v súvislosti s likvidáciou jadrových elektrární, s ktorým rozpočet príjmov na rok 2010 počítal. Výpadok týchto príjmov prispel k prekročeniu rozpočtovaného schodku o 16 597 tis. eur.

K prekročeniu rozpočtu schodku verejnej správy významne prispelo verejné zdravotné poistenie a štátne fondy. Rozpočet schodku verejného zdravotného poistenia bol prekročený o 0,14 % HDP jednak nižším výberom poistného a ostaných príjmov o 34 070 tis. eur a zároveň prekročením rozpočtu výdavkov o 55 925 tis. eur. V prípade prekročenia schodku štátnych fondov o 0,11 % HDP bol rozhodujúci výsledok hospodárenia Environmentálneho fondu, ktorý bol negatívne ovplyvnený nerealizovaním rozpočtu kapitálových príjmov z predaja emisných kvót vo výške 66 000 tis. eur.

Nasledujúca tabuľka poskytuje základný prehľad o vplyve plnenia rozpočtu príjmov a rozpočtu výdavkov na plnenie rozpočtu schodku verejnej správy.

v tis. eur

Položky	Schválený rozpočet 1)	Skutočnosť upravená 2)	Rozdiel	Skutočnosť v metodike ESA95 3)
a	1	2	3=2-1	4
Celkové príjmy konsolidované	23 973 391	22 178 811	-1 794 580	21 788 940
z toho: daňové a poisťné	18 918 877	18 148 005	-770 872	18 305 102
nedaňové	2 113 487	2 107 311	-6 176	2 532 575
granty a transfery	2 941 027	1 923 495	-1 017 532	951 263
Celkové výdavky konsolidované	27 679 146	27 377 217	-301 929	26 995 991
z toho: bežné	24 367 654	24 034 133	-333 521	24 313 723
kapitálové	3 311 492	3 343 084	31 592	2 682 268
Schodok podľa ESA95	-3 705 755	-5 198 406	-1 492 651	-5 207 051

¹⁾ Schválený rozpočet uznesením vlády č. 692/2009 z 30.9.2009.

²⁾ V súlade s rozpočtom zahrnuté finančné toky z Európskej únie a vylúčené mimorozpočtové účty a neziskové organizácie obcí, ktoré sa nerozpočtujú.

³⁾ Ide o predbežné údaje.

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Prekročenie rozpočtovaného schodku o 1 492 651 tis. eur predstavuje 2,26 % HDP. Spôsobené to bolo nenaplnením rozpočtu príjmov verejnej správy vo výške 2,72 % HDP a súčasne nedočerpaním rozpočtovaných výdavkov o 0,46 % HDP.

Na nenaplnení rozpočtu celkových príjmov sa podieľali daňové a poisťné príjmy, ktorých výpadok predstavuje 1,17 % HDP, nenaplnenie rozpočtu grantov a transferov vo výške 1,54 % HDP a u nedaňových príjmov vo výške 0,01 % HDP.

Nedočerpanie rozpočtu výdavkov bolo spôsobené bežnými výdavkami, ktoré boli nižšie ako ich rozpočet o 0,5 % HDP. Prekročenie rozpočtu kapitálových výdavkov už len zmiernilo nedočerpanie rozpočtu bežnými výdavkami.

Nesplnenie rozpočtu časovo rozlíšených príjmov z daní a poisťného verejnej správy bolo spôsobené najmä výpadkom príjmov v štátnom rozpočte o 470 092 tis. eur, v obciach o 122 751 tis. eur, v Sociálnej poisťovni o 92 063 tis. eur, vo vyšších územných celkoch o 59 159 tis. eur, v zdravotných poisťovniach o 25 479 tis. eur, v Slovenskej televízii o 901 tis. eur

a v Slovenskom rozhlase o 454 tis. eur. V štátnych fondoch bol rozpočet daňových príjmov prekročený o 27 tis. eur.

Nesplnenie rozpočtu príjmov z grantov a transferov verejnej správy bolo spôsobené nižším objemom získaných grantov a transferov v štátnom rozpočte a na účtoch štátnych finančných aktív vo výške 1 168 903 tis. eur. Rozhodujúce bolo nižšie čerpanie prostriedkov z európskych fondov. Ostatné subjekty, ktoré nesplnili rozpočet, prispeli čiastkou 840 tis. eur. Tento výpadok bol kompenzovaný prekročením rozpočtu v ostatných zložkách verejnej správy, ktoré prekročili rozpočet grantov a transferov o 538 534 tis. eur. Tieto granty a transfery vznikli prevažne transferom prostriedkov v rámci verejnej správy, a preto podliehajú konsolidácii. Ich rozpočet bol prekročený o 386 323 tis. eur.

Pozitívne plnenie rozpočtu bežných výdavkov verejnej správy ovplyvnilo aj nedočerpanie rozpočtu bežných výdavkov najmä v štátnom rozpočte a na účtoch štátnych finančných aktív o 1 048 568 tis. eur, v Sociálnej poisťovni o 73 442 tis. eur, v príspevkových organizáciách obcí o 36 724 tis. eur a v súhrne ostatných subjektov verejnej správy, ktoré nedočerpali rozpočet, o 12 861 tis. eur. Prekročenie rozpočtu bežných výdavkov verejnej správy sa prejavilo v obciach o 252 880 tis. eur, vo Fonde národného majetku o 244 163 tis. eur, v štátnych príspevkových organizáciách o 116 133 tis. eur, na verejných vysokých školách o 88 678 tis. eur, v zdravotných poisťovniach o 47 737 tis. eur, v Slovenskej televízii o 22 385 tis. eur, vo vyšších územných celkoch o 21 154 tis. eur, v Slovenskej konsolidačnej o 11 727 tis. eur a súhrnom ostatných subjektov verejnej správy, ktoré prekročili rozpočet o 16 122 tis. eur. Časť bežných výdavkov podlieha konsolidácii, pretože smerovala do príjmov iných subjektov verejnej správy. Rozpočet týchto bežných výdavkov bol nedočerpaný o 17 095 tis. eur.

Prekročenie rozpočtu kapitálových výdavkov bolo vykázané v obciach o 243 485 tis. eur, na verejných vysokých školách o 111 541 tis. eur, v príspevkových organizáciách obcí o 51 556 tis. eur, v štátnych príspevkových organizáciách o 50 692 tis. eur, v štátnom rozpočte a na účtoch štátnych finančných aktív o 31 880 tis. eur, vo vyšších územných celkoch o 20 049 tis. eur a v súhrne ostatných subjektov verejnej správy, ktoré prekročili rozpočet, o 8 338 tis. eur. Nedočerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov verejnej správy sa prejavilo v Sociálnej poisťovni o 36 930 tis. eur, v štátnych fondoch o 14 643 tis. eur a v súhrne ostatných subjektov verejnej správy, ktoré nedočerpali rozpočet o 9 921 tis. eur. Časť

kapitálových výdavkov podlieha konsolidácii, pretože smerovala do príjmov iných subjektov verejnej správy. Rozpočet týchto kapitálových výdavkov bol prekročený o 424 455 tis. eur.

Detailné informácie o príjmoch na hotovostnej aj aktuálnej báze sú uvedené v prílohe č. 2.

Podrobnejšie údaje o schodku/prebytku v metodike ESA 95 a jeho faktoroch podľa jednotlivých subjektov verejnej správy sú uvedené v prílohe č. 1 tejto časti záverečného účtu.

3. Prehľad aktív sektora verejnej správy

Vyhodnotenie stavu aktív a pasív sektora verejnej správy je možné vykonať na základe údajov, ktoré obsahujú účtovné závierky jednotlivých subjektov verejnej správy zostavené a predložené v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a z finančných výkazov o vybraných údajoch aktív a pasív za ostatné subjekty verejnej správy zostavené v zmysle opatrenia Ministerstva financií k finančnému výkazníctvu subjektov verejnej správy.

Účtovné výkazy tvoriace súčasť účtovnej závierky sú usporiadané tak, aby sa už na základe ich formálnej úpravy dali použiť ako zdroj informácií pre finančnú analýzu organizácie. Účtovné výkazy sú sústavou základných ukazovateľov ako aktíva, pasíva, resp. majetok a zdroje financovania, náklady, výnosy a výsledok hospodárenia. Ide o absolútne ukazovatele v hodnotovom vyjadrení.

Ukazovatele účtovnej závierky možno podľa ich vypovedacej schopnosti a významu rozdeliť do dvoch vzájomne podmienených skupín:

- stavové ukazovatele - kvantifikujú stavy majetku a zdrojov financovania ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, t.j. k 31. decembru 2010 a sú vykázané v súvahe,
- intervalové ukazovatele - predstavujú sumy nákladov a výnosov zistené od začiatku účtovného obdobia do jeho konca, t.j. za kalendárny rok 2010 a sú vykázané vo výkaze ziskov a strát. Intervalovým ukazovateľom je aj výsledok hospodárenia organizácie.

Pri hodnotení majetkovej pozície jednotlivých subjektov verejnej správy v ďalších častiach štátneho záverečného účtu za rok 2010 sa vychádza predovšetkým z účtovného výkazu súvaha, a to :

- z agregovaných súvah štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií,
- z agregovaných súvah obcí a vyšších územných celkov a ich rozpočtových a príspevkových organizácií,
- z agregovaných súvah štátnych fondov,

a za ostatné subjekty verejnej správy sa vychádza z finančného výkazu vybraných aktív a pasív, a to:

- z agregovaného výkazu za zdravotné poisťovne,
- z agregovaného výkazu za verejné vysoké školy,

- z finančného výkazu Sociálnej poisťovne,
- z finančného výkazu Fondu národného majetku SR,
- z finančného výkazu Slovenského pozemkového fondu,
- z finančného výkazu Slovenskej konsolidačnej, a.s.,
- z finančného výkazu Ústavu pamäti národa,
- z finančného výkazu Slovenského národného strediska pre ľudské práva,
- z finančného výkazu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,
- z finančného výkazu Slovenskej televízie,
- z finančného výkazu Slovenského rozhlasu,
- z finančného výkazu Úradu pre dohľad nad výkonom auditu,
- z finančného výkazu RTVS, s.r.o.,
- z finančného výkazu Audiovizuálneho fondu,
- z finančného výkazu Tlačovej agentúry Slovenskej republiky

Majetková pozícia subjektov verejnej správy je v ďalšom texte hodnotená prostredníctvom stavových ukazovateľov. Intervalové ukazovatele nachádzajúce sa vo výkaze ziskov a strát nie sú pre účely štátneho záverečného účtu ukazovateľmi s požadovanou vypovedacou schopnosťou, pretože jednotlivé subjekty verejnej správy vedú účtovníctvo podľa rôznych postupov účtovania, a teda štruktúra ich výsledku hospodárenia nie je porovnateľná. Za organizácie ústrednej správy sú hodnotené v druhej časti záverečného účtu a za organizácie územnej samosprávy v tretej časti záverečného účtu.

Analýza štruktúry majetku sa zameriava predovšetkým na určenie podielu jednotlivých druhov majetku na jeho celkovom objeme a na porovnanie štruktúry majetku za vykazované obdobie (k 31.12.2010) a za bezprostredne predchádzajúce obdobie (k 31.12.2009). Pod jednotlivými druhmi majetku sa rozumie neobežný majetok a obežný majetok. Neobežný majetok sa posudzuje v členení na dlhodobý nehmotný majetok, dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý finančný majetok. Pri obežnom majetku sa budú vyhodnocovať najmä pohľadávky, finančný majetok a návratné finančné výpomoci. V rámci analýzy dlhodobého odpisovaného majetku má významnú vypovedaciu schopnosť výpočet koeficienta opotrebenia, t.j. pomeru súčtu oprávok k dlhodobému majetku a súčtu obstarávacích cien odpisovaného dlhodobého majetku. Koeficient opotrebenia udáva v percentách stupeň opotrebenia dlhodobého majetku, ktorý je dôležitou informáciou pri rozhodovaní sa o nových investíciách.

V nasledujúcom texte prezentované porovnanie stavu majetku v netto hodnote za vykazované obdobie so stavom na konci roka 2009 vychádza z hodnôt, ktoré sú vyčíslené ako agregácia údajov získaných z účtovných výkazov, bez eliminácie vzájomných vzťahov medzi subjektami.

Celkový majetok verejnej správy (neobežný aj obežný) v roku 2010 vzrástol oproti roku 2009 o 2 884 315 tis. eur, z toho

- dlhodobý nehmotný majetok vzrástol o 12 851 tis. eur,
- dlhodobý hmotný majetok vzrástol o 1 278 011 tis. eur,
- dlhodobý finančný majetok vzrástol o 77 875 tis. eur,
- pohľadávky vzrástli o 186 549 tis. eur
- krátkodobý finančný majetok vrátane návratných finančných výpomocí vzrástol o 1 249 244 tis. eur.

Prehľad majetku verejnej správy k 31.12.2009 a k 31.12.2010 v netto účtovných hodnotách (v tis. eur)

Druh majetku	2009			2010		
	verejná správa spolu	v tom:		verejná správa spolu	v tom:	
		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy
NEOBEŽNÝ MAJETOK	28 893 319	10 556 735	18 336 584	30 262 056	10 620 437	19 641 619
Nehmotný	420 040	328 585	91 455	432 891	338 300	94 591
Hmotný	17 702 092	4 045 885	13 656 207	18 980 103	4 092 077	14 888 026
Finančný	10 771 187	6 182 265	4 588 922	10 849 062	6 190 060	4 659 002
OBEŽNÝ MAJETOK	15 454 877	9 556 822	5 898 055	16 794 059	11 694 678	5 099 381
Zásoby	1 879 076	1 831 933	47 143	1 782 465	1 722 355	60 110
Pohľadávky	4 574 449	2 529 584	2 044 865	4 760 998	3 164 855	1 596 143
Finančný majetok	9 001 352	5 195 305	3 806 047	10 250 596	6 807 468	3 443 128
ČASOVÉ ROZLIŠENIE	453 998	334 173	119 825	630 394	566 400	63 994
MAJETOK SPOLU	44 802 194	20 447 730	24 354 464	47 686 509	22 881 515	24 834 994

Zdroj: Ministerstvo financií SR

3.1. Reálna hodnota vybraných majetkových položiek

Predpokladané riziká a straty týkajúce sa majetku a záväzkov, ktoré sú známe ku dňu zostavenia účtovnej závierky, zohľadňujú účtovné jednotky v zmysle zákona o účtovníctve, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, t.j. k 31.12.2010. Tieto predpokladané riziká, straty a zníženia hodnoty majetku sa vyjadrujú prostredníctvom:

- opravných položiek,
- odpisov.

Opravné položky sa vytvárajú pri prechodnom znížení hodnoty majetku, pričom ak zanikne riziko, opravné položky sa zrušia. *Odpisy majetku* vyjadrujú trvalé zníženie hodnoty majetku fyzickým a morálnym opotrebením.

V zmysle § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov účtovná jednotka odpisuje hmotný majetok okrem zásob a nehmotný majetok okrem pohľadávok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje nepriamo prostredníctvom účtovných odpisov. Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje s ohľadom na opotrebovanie zodpovedajúce bežným podmienkam jeho používania.

Účtovné jednotky verejnej správy zaviedli nové účtovné postupy do rutinej praxe. Ocenenie majetku je k 31. 12. 2010 naďalej ovplyvnené najmä tvorbou opravných položiek, a to najviac k pohľadávkam a dlhodobému finančnému majetku.

Údaje za ústrednú a územnú samosprávu sú získavané z individuálnych účtovných závierok. Údaje za ostatné subjekty verejnej správy pre potreby zistenia „reálnej“ hodnoty majetku sú čerpané z predložených finančných výkazov o vybraných aktívach a pasívach, ktorých predmetom sú aj opravné položky a rezervy. Korekcie zohľadnené v účtovníctve verejnej správy sú oproti roku 2009 vyššie o 130 194 tis. eur.

3.2. Vyčíslenie „reálnej hodnoty“ vybraných majetkových položiek

Predmetom analýzy a vyčíslenia reálnej hodnoty majetku subjektov verejnej správy za rok 2010 boli vybrané objemovo významné majetkové položky finančných aktív, a to pohľadávky vrátane návratných finančných výpomocí, dlhodobý a krátkodobý finančný majetok. Odhadované zníženie hodnoty majetku verejnej správy za rok 2010 bolo ovplyvnené týmito faktormi:

- precenenie majetkových podielov štátnych rozpočtových organizácií v tých podnikoch, ktoré sú v procese konkurzov a likvidácie, a z toho vyplývajúci pokles reálnej hodnoty finančného majetku,
- pokles reálnej hodnoty zahraničných a domácich pohľadávok a návratných finančných výpomocí z dôvodu ich nevyožiteľnosti,
- reklasifikácia kapitálových injekcií.

Vyčíslená reálna hodnota majetku verejnej správy zohľadňuje aj zaúčtované korekcie t.j. oprávky k dlhodobému hmotnému a nehmotnému majetku, opravné položky k finančnému majetku a opravné položky k pohľadávkam.

Prehľad majetku verejnej správy k 31.12.2010 v reálnych hodnotách (v tis. eur)

Druh majetku	brutto hodnota			zníženie hodnoty			reálna hodnota		
	verejná správa spolu	v tom:		verejná správa spolu	v tom:		Verejná správa spolu	v tom:	
		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	Ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy
NEOBEŽNÝ MAJETOK	44 586 063	16 809 700	27 776363	14 415 275	6 280 371	8 134 904	30 170 787	10 529 329	19 641 458
Nehmotný	1 091 976	818 120	273 856	659 085	479 820	179 265	432 891	338 300	94 591
Hmotný	32 512 428	9 717 032	22 795396	13 532 325	5 624 955	7 907 370	18 980 103	4 092 077	14 888 026
Finančný	10 981 659	6 274 548	4 707 111	223 865	175 596	48 269	10 757 794	6 098 952	4 658 842
OBEŽNÝ MAJETOK	19 411 884	13 316 338	6 095 546	3 319 601	2 317 169	1 002 432	16 092 284	10 999 169	5 093 115
Zásoby	1 786 942	1 726 427	60 515	4 477	4 072	405	1 782 465	1 722 355	60 110
Pohľadávky	7 354 976	4 763 570	2 591406	2 817 583	1 819 654	997 929	4 537 393	2 943 916	1 593 477
Finančný majetok	10 269 967	6 826 341	3 443 626	497 541	493 443	4 098	9 772 429	6 332 898	3 439 531
ČASOVÉ ROZLIŠENIE	630 394	566 400	63 994	0	0	0	630 394	566 400	63 994
MAJETOK SPOLU	64 628 341	30 692 438	33 935 903	17 734 876	8 597 540	9 137 336	46 893 465	22 094 898	24 798 567

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Najvýznamnejšou zložkou verejnej správy z hľadiska hodnoty majetku sú štátne rozpočtové organizácie, ktorých podiel na brutto hodnote majetku celej verejnej správy predstavuje 47,5 % (v roku 2009 46,1 %). Na zvýšení brutto hodnoty sa podieľal dlhodobý hmotný majetok a krátkodobý finančný majetok (bankové účty). Brutto hodnotu dlhodobého finančného majetku znížil dlhodobý finančný majetok v podobe cenných papierov a vkladov v spoločnostiach, ktoré sú dlhodobo v konkurze (závody ťažkého strojárstva Martin, závody ťažkého strojárstva Dubnica n. Váhom, závody ťažkého strojárstva Výskumno-vývojový

ústav Martin, Slovenské aerolinie, a.s. Bratislava atď.). Vytvorené opravné položky dosiahli sumu 57 230,8 tis. eur.

V rámci obežného majetku boli prehodnotené najmä pohľadávky a krátkodobý finančný majetok v podobe poskytnutých návratných finančných výpomocí. K pohľadávkam (dlhodobé a krátkodobé) boli vykázané opravné položky vo výške 1 598 715 tis. eur. Návratné finančné výpomoci zaznamenali zníženie hodnoty z dôvodu vytvorených opravných položiek o 18 873 tis. eur.

Precenenie pohľadávok štátnych rozpočtových organizácií nezohľadnených v účtovníctve predstavuje zníženie účtovnej hodnoty o sumu 220 939 tis. eur (pohľadávky voči zahraničiu), v prípade precenenia návratných finančných výpomocí predstavuje zníženie účtovnej hodnoty sumu 474 570 tis. eur. Uvedená suma zahŕňa následnú preklasifikáciu kapitálových injekcií uvádzaných pôvodne ako finančné transakcie na kapitálové transfery (Železnice SR, a.s., Železničná spoločnosť Cargo, a.s. a návratná finančná pomoc poskytnutá zdravotníckym zariadeniam v celkovej sume 365 633 tis. eur) a preklasifikáciu ostatných návratných finančných výpomocí zo štátneho rozpočtu a návratných finančných výpomocí z titulu štátnych záruk v celkovej sume 108 931 tis. eur.

Stručný prehľad o hodnote majetku štátnych rozpočtových organizácií v brutto hodnote a po precenení v reálnej hodnote poskytuje nasledujúca tabuľka:

Precenenie aktív štátnych rozpočtových organizácií k 31.12.2010 (v tis. eur)

	účtovný stav k 31.12.2010 brutto	korekcie	účtovný stav k 31.12.2010 netto	zníženie nezohľadnené v účtovníctve	reálna hodnota k 31.12.2010
NEOBEŽNÝ MAJETOK	16 809 700	6 189 263	10 620 437	91 108	10 529 329
Nehmotný	818 120	479 820	338 300		338 300
Hmotný	9 717 032	5 624 955	4 092 077		4 092 077
Finančný	6 274 548	84 488	6 190 060	91 108	6 098 952
OBEŽNÝ MAJETOK	13 316 338	1 621 660	11 694 678	695 509	10 999 169
Zásoby	1 726 427	4 072	1 722 355		1 722 355
Pohľadávky	4 763 570	1 598 715	3 164 855	220 939	2 943 916
Finančný majetok	6 826 341	18 873	6 807 468	474 570	6 332 898
ČASOVÉ ROZLIŠENIE	566 400	0	566 400		566 400
SPOLU	30 692 438	7 810 923	22 881 515	786 617	22 094 898

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Ostatné zložky verejnej správy (bez štátnych rozpočtových organizácií) vykázali v predložených finančných výkazoch k 31.12.2010 celkový majetok v brutto hodnote 33 935 904 tis. eur čo predstavuje 52,5 % majetku celej verejnej správy. Hodnota po zohľadnení korekcií (oprávok a opravných položiek) je 24 804 994 tis. eur.

Precenenie aktív ostatných zložiek verejnej správy k 31.12.2010 (v tis. eur)

Druh majetku	účtovný stav k 31.12.2010 brutto	korekcie	účtovný stav k 31.12.2010 netto
NEOBEŽNÝ MAJETOK	27 776 363	8 134 744	19 641 619
z toho			
Dlhodobý finančný majetok	4 707 111	48 109	4 659 002
Sociálna poisťovňa	0	0	0
zdravotné poisťovne	11 391	0	11 391
FNM SR	1 513 655	0	1 513 655
ostatné zložky	3 182 065	48 109	3 133 956
OBEŽNÝ MAJETOK	6 095 547	996 166	5 099 381
z toho			
Pohľadávky	2 591 406	995 263	1 596 143
Sociálna poisťovňa	867 210	545 910	321 300
zdravotné poisťovne	624 391	159 583	464 808
FNM SR	173 565	0	173 565
ostatné zložky	926 240	289 770	636 470
Krátkodobý finančný majetok	3 443 626	498	3 443 128
Sociálna poisťovňa	445 443	0	445 443
zdravotné poisťovne	37 807	0	37 807
FNM SR	1 010 502	0	1 010 502
ostatné zložky	1 949 874	498	1 949 376
ČASOVÉ ROZLIŠENIE	63 994	0	63 994
MAJETOK SPOLU	33 935 904	9 130 910	24 804 994

Zdroj. Ministerstvo financií SR

Odhadnutá reálna hodnota majetku ostatných zložiek verejnej správy je v porovnaní s netto hodnotou majetku z účtovníctva nižšia o 6 425 tis. eur. z dôvodu dodatočného preklasifikovania vkladov do základného imania Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu a návratných finančných výpomocí VÚC a obcí a pohľadávok Sociálnej poisťovne.

Pri vyčíslení reálnej hodnoty je potrebné rovnako mať na pamäti, že v hodnotení niektorých položiek majetku (hlavne dlhodobé finančné investície, pozemky, budovy a pod.) **nebola zohľadnená reálna hodnota vyššia ako účtovná**. Dôvodom je jednak uplatnenie princípu opatrnosti, ale najmä obmedzené objektívne informácie vzhľadom na relatívne nízku obchodovateľnosť cenných papierov na burze, resp. ich nekótovanie na kapitálovom trhu SR.

4. Prehľad o stave a vývoji dlhu verejnej správy

4.1. Vývoj a štruktúra maastrichtského dlhu¹⁾ v roku 2010

K 31.12.2010 dosiahol maastrichtský dlh verejnej správy hodnotu 26 998 378 tis. eur, čo predstavuje 41 % hrubého domáceho produktu (pri predpokladanom HDP 65 905 500 tis. eur). V dôsledku medziročného zvýšenia konsolidovaného dlhu o 4 667 093 tis. eur, jeho pomer k HDP oproti roku 2009 (35,4 %) narástol o 5,6 p. b.. Zvýšenie tohto pomeru oproti roku 2009 bolo spôsobené rastom dlhu o 20,9 % pri 4,5 % raste HDP v bežných cenách.

Štruktúru maastrichtského dlhu podľa jednotlivých subjektov verejnej správy poskytuje nasledujúci prehľad (v tis. eur):

Zložky verejnej správy ⁴⁾	k 31.12.2009	k 31.12.2010	Zmena
a	1	2	3=(2 - 1)
Ústredné rozpočtové organizácie ¹⁾	21 362 308	25 825 045	4 462 737
Fond národného majetku	16 171	16 031	-140
Verejné vysoké školy	434	339	-95
Slovenský rozhlas	0	167	167
Príspevkové organizácie štátne vo verejnej správe	31	280	249
Vyššie územné celky	381 653	408 601	26 948
Príspevkové organizácie VÚC vo verejnej správe	121	129	8
Obce	1 143 018	1 390 919	247 901
Príspevkové organizácie obcí vo verejnej správe	978	675	-303
Neziskové organizácie obcí	0	414	414
Verejná správa spolu	22 904 714	27 642 600	4 737 886
Konsolidácia ²⁾	573 429	644 222	70 793
Verejná správa spolu konsolidovaná	22 331 285	26 998 378	4 667 093
Hrubý domáci produkt v b.c. ³⁾	63 050 722	65 905 500	2 854 778
% maastrichtského dlhu z HDP	35,4	41,0	5,6

1) Bez záväzkov kapitoly VPS voči Štátnej pokladnici SR 3 113 912 3 801 960 688 048

2) Konsolidácia predstavuje nesplatené návratné finančné výpomoci poskytnuté zo štátnych finančných aktív mestu Košice (9 105 tis. eur), mestu Žilina (17 537 tis. eur), Bratislavskému samosprávnemu kraju (4 813 tis. eur), pôžička Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Agentúre pre rozvoj vidieka (280 tis. eur) a pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania obciam (612 487 tis. eur).

3) HDP v roku 2010 predstavuje odhad Štatistického úradu SR.

4) Ostatné, tu neuvedené, zložky verejnej správy v rokoch 2009 a 2010 nemali dlh.

¹⁾ Podľa metodiky Európskej komisie, ktorá jednotne vymedzuje verejný dlh pre hodnotenie jeho pomeru k hrubému domácemu produktu podľa maastrichtských kritérií, predstavuje maastrichtský dlh SR ku koncu roka 2010 nesplatenú konsolidovanú menovitú hodnotu dlhopisov a zmeniek, prijatých bankových úverov a investičných dodávateľských úverov, návratných finančných výpomocí, záväzkov z finančného prenájmu, prevzatého dlhu z rizikových záruk poskytnutých v minulosti na bankové úvery a záväzky Štátnej pokladnice SR z vkladov klientov, ktorí nepatria do sektora verejnej správy.

Výrazné medziročné zvýšenie maastrichtského dlhu je dôsledkom vytvorenia schodku verejnej správy vo výške 4 812 755 tis. eur (na hotovostnej báze), ktorý bol financovaný z 96 % cudzími prostriedkami. Rozhodujúci podiel na vytvorenom schodku a jeho financovaní z cudzích zdrojov má štátny rozpočet. K výraznému nárastu maastrichtského dlhu prispeli aj vyššie územné celky a obce, ktorých konsolidovaný dlh sa zvýšil o 204 336 tis. eur. Podrobnejšie je spôsob financovania prírastku maastrichtského dlhu popísaný v nasledujúcom texte.

Vývoj maastrichtského dlhu v roku 2010 negatívne ovplyvnili najmä tieto skutočnosti:

- schodok štátneho rozpočtu na hotovostnej báze a ďalšie požiadavky na cudzie zdroje vyplývajúce z riadenia dlhu a likvidity v priebehu uplynulého roka, ktoré vyvolali potrebu
  - emitovať štátne pokladničné poukážky v menovitej hodnote 2 420 700 tis. eur,
  - emitovať štátne dlhopisy v menovitej hodnote 7 044 463 tis. eur,
- vývoj kurzu eura, ktorý spôsobil zvýšenie hodnoty štátneho dlhu o 15 964 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu vyšších územných celkov o 26 948 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu obcí o 177 388 tis. eur,
- zvýšenie konsolidovaného dlhu ostatných zložiek verejnej správy o 160 tis. eur.

Pozitívny vplyv na vývoj maastrichtského dlhu mali najmä tieto skutočnosti:

- splátky záväzkov zo štátnych pokladničných poukážok v menovitej hodnote 2 092 400 tis. eur,
- splátky záväzkov zo štátnych dlhopisov v menovitej hodnote 2 824 297 tis. eur,
- splátky úverov v štátnom dlhu v hodnote 89 258 tis. eur,
- zníženie vkladov na účtoch tých klientov Štátnej pokladnice SR, ktorí nepatria do sektora verejnej správy o 12 435 tis. eur.

Maastrichtský dlh bol k 31.12.2010 financovaný predovšetkým cennými papiermi v menovitej hodnote 24 936 403 tis. eur (92,3 %). Z toho podstatnú časť tvorili dlhopisy s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok v menovitej hodnote 19 454 777 tis. eur a štátne pokladničné poukážky v menovitej hodnote 1 268 919 tis. eur. Bankové úvery a ostatné pôžičky dosiahli hodnotu 1 990 925 tis. eur (7,4 %), z čoho 149 174 tis. eur bolo krátkodobých. Záväzky Štátnej pokladnice SR z vkladov klientov, ktorí nie sú súčasťou verejnej správy, dosiahli 71 050 tis. eur (0,3 %).

Z hľadiska meny bol maastrichtský dlh v roku 2010 tvorený z 99,7 % dlhom v eurách a len 0,3 % dlhu pripadlo na iné meny (japonské jeny, USD, švajčiarske franky). Z hľadiska pôvodnej splatnosti je maastrichtský dlh tvorený krátkodobým dlhom vo výške 1 489 170 tis. eur (5,5 %) a dlhodobým dlhom vo výške 25 509 208 tis. eur (94,5 %). Z hľadiska teritoriálnej štruktúry pripadá na tuzemských veriteľov 17 136 691 tis. eur (63,5 %) a na zahraničných veriteľov 9 861 687 tis. eur (36,5 %) z celkového dlhu.

Dlh ústredných rozpočtových organizácií

Dlh, ktorého nositeľom sú **ústredné rozpočtové organizácie**, a ktorý je v správe Ministerstva financií SR, dosiahol ku koncu roka 2010 menovitú hodnotu 25 825 045 tis. eur, čo predstavuje 93,4 % dlhu celej verejnej správy. V porovnaní s rokom 2009 sa zvýšil o 20,9 %. Hlavnou príčinou výrazného zvýšenia dlhu bol schodok štátneho rozpočtu vo výške 4 436 148 tis. eur.

Štruktúra dlhu ústredných rozpočtových organizácií v rokoch 2009 a 2010 v tis. eur

Dlhový nástroj	31.12.2009	31.12.2010	Zmena stavu
Štátne pokladničné poukážky	940 600	1 268 919	328 319
Štátne dlhopisy	19 425 315	23 645 515	4 220 200
Bankové úvery a iné pôžičky	912 908	839 561	-73 347
Vklady v Štátnej pokladnici SR	83 485	71 050	-12 435
Spolu dlh	21 362 308	25 825 045	4 462 737

Zdroj: Ministerstvo financií SR, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

Dlh ústredných rozpočtových organizácií vyčíslený v metodike Európskej komisie sa odlišuje od tzv. štátneho dlhu, ktorý sa vyčísľuje vrátane záväzkov z časového rozlíšenia niektorých položiek pasív (napríklad aktuálne úroky, emisné ážia a disážia, alikvótne úrokové výnosy) a ostatných korigujúcich položiek (záväzky z anonymných vkladov, záväzky z refinančného systému). Podrobný prehľad o stave štátneho dlhu, jeho vývoji a príjmoch a výdavkoch spojených s jeho obsluhou je v časti Výsledky hospodárenia štátneho rozpočtu SR v roku 2010 záverečného účtu v kapitole 4.3.

Dlh ostatných subjektov verejnej správy

Ostatné subjekty verejnej správy prispeli do maastrichtského dlhu sumou 1 173 333 tis. eur, ktorá je už znížená o 644 222 tis. eur z dôvodu konsolidácie, t.j. eliminácie dlhu vzniknutého pôžičkami medzi subjektami verejnej správy. Bez akýchkoľvek úverov a pôžičiek boli ku koncu roka 2010 štátne fondy, Slovenský pozemkový fond, Slovenská konsolidačná, a.s., Úrad pre dohľad nad výkonom auditu, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Ústav pamäti národa, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Slovenský rozhlas, Rozhlasová a televízna spoločnosť, s.r.o., Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, Tlačová agentúra SR a Audiovizuálny fond.

Dlh **Fondu národného majetku SR** predstavuje 16 031 tis. eur, ktorý vznikol z emisie dlhopisov FNM v roku 1996. Oproti roku 2009 sa dlh znížil o 140 tis. eur v dôsledku vyplatenia časti záväzkov vyplývajúcich z dlhopisov FNM. V porovnaní so záverečným účtom za rok 2009 došlo k významnej revízii hodnoty dlhu FNM z toho dôvodu, že pôvodne deklarované rizikové záruky, ktoré FNM vyplývajú zo zákona, boli preklasifikované na nerizikové.

Dlh **verejných vysokých škôl** predstavujú dlhodobé bankové úvery v hodnote 294 tis. eur a finančný prenájom 45 tis. eur. Oproti stavu v roku 2009 sa celkový dlh znížil o 21,9 %.

Dlh **Slovenskej televízie** je vytvorený finančným prenájomom vo výške 167 tis. eur.

Vyššie územné celky vykázali dlh vo výške 408 601 tis. eur, z čoho 4 813 tis. eur tvorí návratná finančná výpomoc Bratislavskému samosprávnemu kraju zo štátnych finančných aktív, ktorá podlieha konsolidácii. Oproti stavu v roku 2009 vzrástol dlh VÚC o 26 948 tis. eur (7,1 %). Nárast bol spôsobený zvýšením stavu bankových úverov o 10,4 % na hodnotu 334 737 tis. eur. Z toho Bratislavský samosprávny kraj prijal úvery vo výške 21 604 tis. eur, Košický samosprávny kraj 44 440 tis. eur, Banskobystrický samosprávny kraj 30 719 tis. eur, Nitriansky samosprávny kraj 41 894 tis. eur, Žilinský samosprávny kraj 40 338 tis. eur, Trenčiansky samosprávny kraj 50 645 tis. eur, Trnavský samosprávny kraj 55 005 tis. eur a Prešovský samosprávny kraj 50 093 tis. eur. Druhou zložkou dlhu sú investičné dodávateľské úvery na výstavbu ciest vo výške 73 864 tis. eur. Jednotlivé kraje sa na investičných dodávateľských úveroch podieľajú nasledovne: 13 276 tis. eur patrí Žilinskému samosprávnemu kraju, 14 529 tis. eur Prešovskému samosprávnemu kraju, 20 380

tis. eur Košickému samosprávnemu kraju a 20 864 tis. eur Banskobystrickému samosprávnemu kraju.

Dlh **obcí** dosiahol 1 390 919 tis. eur a oproti stavu v roku 2009 sa výrazne zvýšil o 247 901 tis. eur (o 21,7 %). Rozhodujúcu časť dlhu obcí tvoria bankové úvery a iné pôžičky vo výške 1 384 981 tis. eur, pričom 612 487 tis. eur poskytol Štátny fond rozvoja bývania a 26 642 tis. eur štátny rozpočet (9 105 tis. eur je nesplatený zostatok úveru mestu Košice, 17 537 tis. eur mestu Žilina vo forme návratnej finančnej výpomoci v súvislosti s výstavbou automobilky KIA a podporou vlády SR pri budovaní infraštruktúry). Zostávajúcich 5 938 tis. eur predstavujú krátkodobé a dlhodobé zmenky. Úvery poskytnuté zo Štátneho fondu rozvoja bývania a zo štátneho rozpočtu podliehajú konsolidácii. Z hľadiska splatnosti má dlh obcí prevažne dlhodobý charakter (89,8 %).

Dlh **štátnych príspevkových organizácií** je tvorený návratnou finančnou výpomocou, ktorú poskytlo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Agentúre pre rozvoj vidieka vo výške 280 tis. eur.

Dlh **príspevkových organizácií VÚC** je tvorený v plnej výške 129 tis. eur finančným prenájmom.

Na dlhu **príspevkových organizácií obcí** 675 tis. eur sa z väčšej časti podieľa finančný prenájom 568 tis. eur, zvyšok tvoria bankové úvery a ostatné pôžičky vo výške 107 tis. eur.

Dlh **neziskových organizácií obcí** je tvorený dlhodobými bankovými úvermi vo výške 296 tis. eur a krátkodobými výpomocami vo výške 118 tis. eur.

4.2. Riadenie štátneho dlhu

4.2.1. Vymedzenie pôsobnosti a činnosti Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity (ďalej len „ARDAL“) je súčasťou systému štátnej pokladnice, v rámci ktorého spolupracuje s ostatnými organizáciami zapojenými do tohto systému. Hlavnou úlohou ARDAL v rámci systému je zabezpečovanie činností súvisiacich s operatívnym riadením štátneho dlhu, riadením likvidity štátu a celého systému štátnej pokladnice, riadenie finančných rizík a vykonávanie finančných operácií na finančnom trhu.

ARDAL bola zriadená zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o Štátnej pokladnici), ktorý vymedzuje základný rámec jej činností, kompetencií a zodpovedností. Jej činnosť významne determinuje tiež zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách a ktorým sa dopĺňa zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov. ARDAL je oprávnená na vykonávanie činností ako obchodník s cennými papiermi podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).

Z hľadiska právnej formy je ARDAL rozpočtovou organizáciou a svojimi príjmami a výdavkami je napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Ministerstva financií Slovenskej republiky.

ARDAL v mene Ministerstva financií Slovenskej republiky vykonáva v súlade s platnou legislatívou nasledujúce činnosti:

- organizuje a realizuje splácanie štátneho dlhu,
- zabezpečuje vydávanie štátnych cenných papierov,
- vykonáva vysporiadavanie obchodov s cennými papiermi,
- vykonáva výplatu menovitých hodnôt a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- vykonáva zabezpečovacie prevody cenných papierov,
- vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi súvisiacimi s riadením štátneho dlhu vrátane operácií s finančnými derivátmi súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu a likvidity,
- vykonáva spätné odkúpenie nesplateného štátneho dlhu,
- vykonáva predčasné splatenie štátneho dlhu, ak to umožňuje zmluvná dokumentácia alebo emisné podmienky,
- vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na finančnom trhu na preklenutie dočasného nesúladu medzi príjmami

a výdavkami štátneho rozpočtu a na zabezpečenie likvidity systému štátnej pokladnice.

V rámci spolupráce s ostatnými organizáciami ARDAL ďalej vykonáva nasledujúce činnosti:

- spolupracuje s Ministerstvom financií Slovenskej republiky pri vypracovaní stratégie riadenia štátneho dlhu,
- Ministerstvu financií Slovenskej republiky poskytuje stanoviská k finančným a obchodným podmienkam úverových zmlúv,
- poskytuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky údaje na účely účtovania a vedenia evidencie štátneho dlhu,
- spolupracuje s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a Národnou bankou Slovenska v oblastiach týkajúcich sa ich pôsobnosti, ktoré sú ustanovené zákonom.

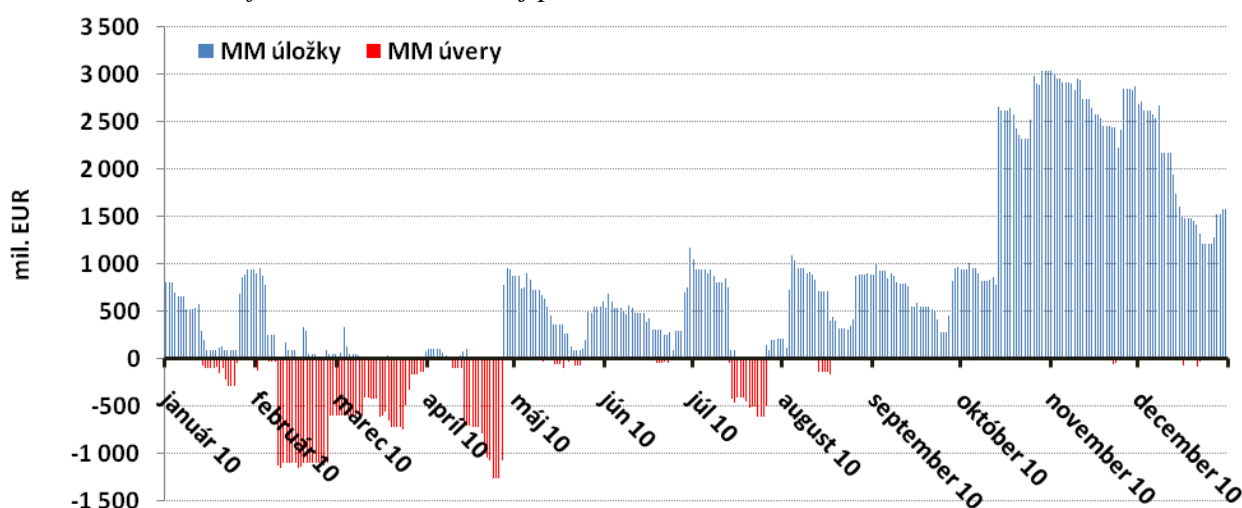
4.2.2. Refinančný systém a riadenie likvidity

V zmysle zákona o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné dočasne voľnými peňažnými prostriedkami kryť nesúlad medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu, financovať štátny dlh a zabezpečovať likviditu štátu. V súlade so zákonom o štátnej pokladnici boli v roku 2010 realizované finančné operácie prostredníctvom refinančného systému, ktorým sa zabezpečoval prevod dennej otvorenej likviditnej a úrokovej pozície v mene euro Štátnej pokladnice na Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“), ktoré je osobitným klientom pre činnosti súvisiace so štátnym dlhom.

V roku 2010 ARDAL pokračovala v krátkodobom obchodovaní s bankami, pričom boli využívané lokálne a zahraničné banky. Všetky obchody uzatvorené v roku 2010 na peňažnom trhu boli len v mene MF SR. Dočasné voľné finančné prostriedky boli zhodnocované na medzibankovom trhu v súlade so schválenými kreditnými limitmi v komerčných bankách a prostredníctvom dlhových agentúr aj v iných členských štátoch eurozóny. Medzi krajiny, s ktorými sa v roku 2010 začala spolupráca, sa zaradila aj Poľská republika so svojimi voľnými finančnými zdrojmi v mene euro. Výraznejšia krátka pozícia nastala v mesiacoch február až apríl, po splatnosti štátnych dlhopisov v sume približne 2 500 000 tis. eur. Zároveň sa koncom apríla očakával predaj 2 000 000,0 tis. eur syndikovanej emisie. Aj keď daná krátka pozícia nastala v čase vrcholiacej „gréckej“ krízy, MF SR nemalo problém si krátkodobo požičať viac ako 1 000 000,0 tis. eur od iných dlhových agentúr a komerčných bánk, za štandardných podmienok na peňažnom trhu. Prehľad dennej pozície MF SR v mene euro v roku 2010 je znázornený na nasledujúcom grafe.

Graf č. 1: Prehľad dennej pozície MF SR v mene euro

Za účelom zabezpečenia likvidity ARDAL v priebehu roka uzatvorila na účet MF SR krátkodobé medzibankové úvery v domácej mene eur (refinančné obchody) s komerčnými bankami a krajinami za priemernú úrokovú sadzbu 0,35 % p.a., prijaté finančné zdroje z refinančného systému boli za priemernú úrokovú sadzbu 0,44 % p.a.

Za účelom zhodnocovania dočasne voľnej likvidity ARDAL v priebehu roka uzatvorila na účet MF SR medzibankové depozitá (uložená voľná likvidita) za priemernú úrokovú sadzbu 0,64 % p.a. K 31.12.2010 malo MF SR prostredníctvom ARDAL zhodnotených na medzibankovom trhu celkovo 1 586 260,0 tis. eur. Na zhodnocovacom účte v Národnej banke Slovenska neboli k tomuto dňu deponované žiadne voľné finančné zdroje.

4.2.3. Plnenie stratégie riadenia štátneho dlhu v roku 2010

Hlavná činnosť ARDAL bola aj v roku 2010 zameraná na zabezpečenie bezproblémového splácania záväzkov štátu s cieľom postupného naplnenia ukazovateľov stanovených v Stratégii riadenia štátneho dlhu na roky 2007 až 2010. Po zohľadnení existujúcich rizík súvisiacich so štruktúrou a parametrami štátneho dlhu, a po zohľadnení výsledkov súčasného systému riadenia dlhu a likvidity, zámerom stratégie bolo aj v sledovanom roku zabezpečiť likviditu a prístup na trh pre financovanie potrieb štátu transparentným, obozretným a nákladovo úsporným spôsobom, za predpokladu udržania rizík obsiahnutých v dlhu na akceptovateľnej úrovni.

V súlade so stratégiou mal byť aj v roku 2010 vydaný slovenský Eurobond. Avšak najmä na základe požiadaviek investorov, aby sa zjednotil trh slovenských štátnych dlhopisov bolo rozhodnuté ďalej nepokračovať vo vydávaní „eurobondov“ registrovaných a kótovaných v zahraničí a vydávaných s dokumentáciou podľa anglickej legislatívy. Z tohto dôvodu boli uskutočnené dva predaje „domácich dlhopisov“ pomocou syndikátu bánk. Prvý predaj

dlhopisu registrovaného a kótovaného na Slovensku s dokumentáciou podľa slovenskej legislatívy, pomocou syndikátu, sa uskutočnil v apríli 2010. Z tohto dlhopisu, ktorý má splatnosť 10 rokov, bola v apríli vydaná len prvá časť, a to polovica z celkovej nominálnej hodnoty 3 000 000,0 tis. eur benchmarkovej emisie. Podobne bola v októbri vydaná pomocou syndikátu prvá časť emisie dlhopisu so splatnosťou 15 rokov, ktorá predstavovala dve tretiny z celkovej nominálnej hodnoty 3 000 000,0 tis. eur benchmarkovej emisie.

MF SR dňa 14.12.2009 schválilo **harmonogram emisií a aukcií štátnych cenných papierov** na rok 2010, ktorého zverejňovanie je investormi hodnotené veľmi pozitívne. Jednotlivé emisie a aukcie štátnych cenných papierov boli uskutočnené v súlade s týmto harmonogramom. Podľa tohto harmonogramu v roku 2010 pribudlo k otvoreným líniám domácich dlhopisov päť nových emisií, a to emisia 2 ročného dlhopisu s nulovou úrokovou sadzbou kupónu, emisia 6 ročného dlhopisu s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, emisia 10 ročného dlhopisu s fixnou úrokovou sadzbou kupónu, emisia 3 ročného dlhopisu s pohyblivou úrokovou sadzbou kupónu a emisia 15 ročného dlhopisu s fixnou úrokovou sadzbou kupónu. Počas celého roka 2010 bolo na domácom kapitálovom trhu uskutočnených 23 aukcií štátnych dlhopisov a dva predaje pomocou syndikátu bánk. Celkovo boli v roku 2010 vydané štátne dlhopisy v nominálnej hodnote 7 044 463,4 tis. eur pri celkovom dopyte 14 397 319,8 tis. eur.

V roku 2010 sa z emisií štátnych cenných papierov (ŠD a ŠPP) získalo celkovo 9 465 163,4 tis. eur v nominálnej hodnote. Celkový dopyt v aukciách štátnych cenných papierov za hodnotený rok dosiahol hodnotu 20 232 719,8 tis. eur.

K 31.12.2010 bola **priemerná úroková sadzba** portfólia nesplatených štátnych dlhopisov vážená hodnotou 3,76 % p. a. V porovnaní s rokom 2009 došlo k poklesu relatívnych nákladov o približne 0,28 % p.a. (k 31.12.2009 bola priemerná úroková sadzba portfólia nesplatených štátnych dlhopisov 4,04 % p.a.).

V závere roka bol schválený a následne zverejnený záväzný harmonogram vydávania štátnych cenných papierov na rok 2011.

Rozpočet výdavkov na správu štátneho dlhu na rok 2010 bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky v celkovej sume 1 144 249,9 tis. eur. V priebehu roku 2010 bol rozpočet upravený na hodnotu 895 897,2 tis. eur. Rozpočtovým opatrením bola v priebehu roku 2009 presunutá suma 248 352,7 tis. eur z finančných prostriedkov pre použitie v iných kapitolách štátneho rozpočtu. Skutočne realizované výdavky boli v hodnote 864 075,2 tis. eur (rozdiel medzi skutočne realizovanými výdavkami a upraveným rozpočtom bol 31 822,0 tis. eur, čo predstavuje 96,4 %-tné plnenie rozpočtu). V roku 2010 boli rozpočtované celkové príjmy štátneho dlhu vo výške 49 498,4 tis. eur z toho z finančných operácií - činnosť ARDAL sa rozpočtovalo v hodnote 31 604,4 tis. eur. V skutočnosti príjmy klienta Štátny dlh za činnosť ARDAL k 31.12.2010 dosiahli hodnotu 48 034,5 tis. eur. V roku 2009 predstavovali odvedené príjmy za túto oblasť sumu 57 199,1 tis. eur.

Refinančné a úrokové riziko bolo aj v roku 2010 riadené a vyhodnocované na základe stanovených limitov. Akceptovateľná úroveň uvedených rizík bola určená v schválenej stratégii riadenia štátneho dlhu stanovením limitu kumulatívnej splatnosti a precenenia v jednom roku a limitu kumulatívnej splatnosti a precenenia do 5-tich rokov. Uvedený systém dodržiavania, monitorovania a vyhodnocovania refinančného a úrokového rizika stanovením uvedených limitov sa využíva aj v iných krajinách eurozóny.

V prípade **refinančného rizika** bolo strategickým zámerom dodržiavanie limitu kumulatívnej splatnosti v jednom roku na úrovni 22,5 % celkového dlhu a limitu kumulatívnej splatnosti na najbližších 5 rokov na úrovni 60 % celkového dlhu.

Pri vyhodnocovaní tohto systému boli do úvahy brané všetky splatnosti istín štátnych dlhopisov, vládnych úverov a medzibankových obchodov, ako aj refinančný systém so Štátnou pokladnicou (zdroje zo Štátnej pokladnice boli znížené o depozitá uložené na peňažnom trhu). K 31.12.2010 boli hodnoty kumulatívnej splatnosti v jednom roku a na najbližších 5 rokov pod stanovenými limitmi. Kumulatívna splatnosť v jednom roku k 31.12.2010 bola 17,96 % celkového dlhu (limit je 22,5 %) a kumulatívna splatnosť na najbližších 5 rokov bola 58,22 % celkového dlhu, pričom stanovený limit je 60 %. V prípade týchto ukazovateľov došlo k ich zlepšeniu v porovnaní s rokom 2009 najmä vďaka uskutočneným syndikovaným emisiám so splatnosťami 10 a 15 rokov. Taktiež v prípade použitia metodiky Maastrichtu (bez zarátavania zdrojov z refinančného systému) boli uvedené hodnoty pod stanovenými limitmi a dosiahli hodnoty 13,51 % a 57,32 % z celkového dlhu.

V prípade riadenia **úrokového rizika** portfólia štátneho dlhu bolo pre ARDAL aj v roku 2010 zámerom dosiahnutie stanovených limitov, a to limitu kumulatívneho precenenia v prvom roku na úrovni 25 % celkového dlhu a limitu kumulatívneho precenenia za 5 rokov na úrovni 65 % celkového dlhu.

Stanovený limit pre úrokové riziko štátneho dlhu v prvom roku na úrovni 25 % celkového dlhu bol aj naďalej mierne prekročený a k 31.12.2010 dosahoval tento ukazovateľ hodnotu 25,45 %. V prípade limitu kumulatívneho precenenia za 5 rokov bol ku koncu roka 2010 stanovený limit dodržaný a dosahoval hodnotu 58,28 % (stanovený limit 65 % celkového dlhu).

Pri vykazovaní ukazovateľov bez zarátania finančných zdrojov z refinančného systému (dlh podľa metodiky Maastrichtu) boli ku dňu 31.12.2010 oba ukazovatele pod stanovenými limitmi a dosiahli hodnoty 21,66 % a 57,39 % celkového dlhu.

Prehľad ukazovateľov k 31.12.2010

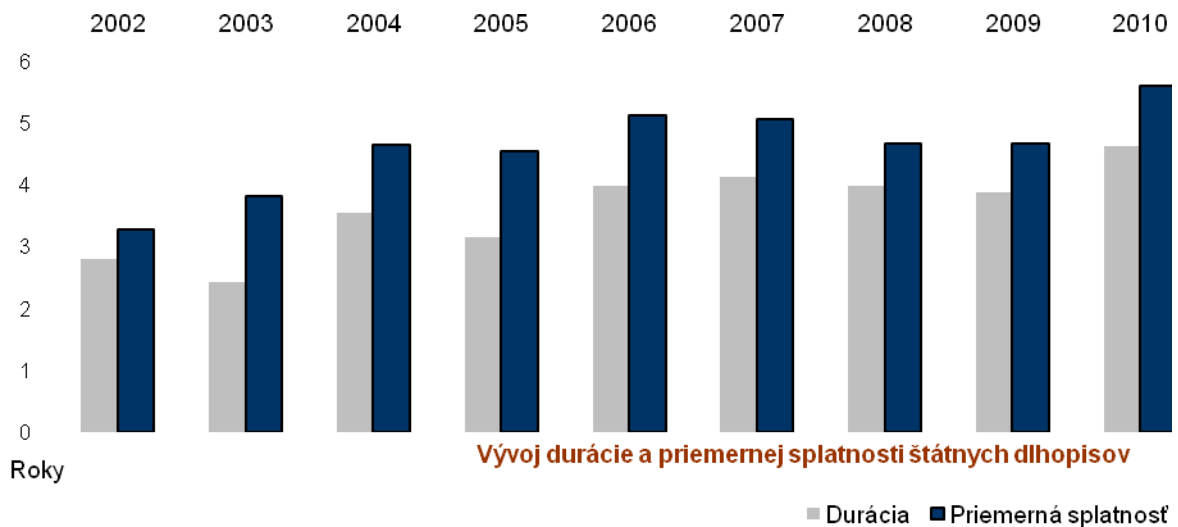
Roky	Refinančné riziko			Úrokové riziko		
	Účtovný dlh	Dlh podľa Maastrichtu*	Limit	Účtovný dlh	Dlh podľa Maastrichtu*	Limit
1	17,96 %	13,51 %	22,50 %	25,45 %	21,66 %	25,00 %
5	58,22 %	57,32 %	60,00 %	58,28 %	57,39 %	65,00 %

* Dlh podľa Maastrichtu nezahŕňa záväzky z refinančného systému.

Dodržanie hodnôt týchto ukazovateľov blízko stanovených limitov zaručuje aj splnenie určených hodnôt priemernej splatnosti a durácie. Tieto veličiny sú podľa schválenej Stratégie riadenia štátneho dlhu na roky 2007 až 2010 sledované až ako sekundárne. V porovnaní s predchádzajúcou stratégiou nedošlo k výraznejšiemu posunu týchto ukazovateľov (splatnosť 4 - 6 rokov a durácia 3,5 - 4 roky).

Rozloženie splatnosti na dlhšie obdobie a predĺženie durácie portfólia prináša elimináciu refinančného rizika dlhu SR a zníženie citlivosti na zmenu trhových úrokových sadzieb, čo prináša celkové zlepšenie podmienok krytia štátneho dlhu a stabilizáciu výdavkov s ním spojených.

Graf č. 2: Vývoj durácie a priemernej splatnosti podľa jednotlivých rokov

Vstupom Slovenska do Európskej menovej únie (EMU) v roku 2009 došlo k zániku kritéria definovaného v stratégii ako pomer dlhu v slovenských korunách voči cudzím menám, nakoľko 99% štátneho dlhu bolo v domácej mene (EUR). Naďalej však zostal zámer diverzifikácie investorskej bázy, ako aj snaha stať sa spoľahlivým a stabilným emitentom na paneurópskom kapitálovom trhu a dostať sa do povedomia investorov nakupujúcich štátne dlhopisy „najbezpečnejších“ krajín Európskej únie.

Výpočet schodku/prebytku verejnej správy podľa ESA 95 a jeho financovania v roku 2010

Postup výpočtu schodku/prebytku a jeho financovania je prezentovaný podľa jednotlivých subjektov verejnej správy v prehľadoch zostavených v jednotnom formáte. Každý prehľad je rozdelený do troch nadväzujúcich častí:

- Vybrané položky hospodárenia – táto časť poskytuje údaje na hotovostnej báze o príjmoch a výdavkoch podľa hlavných položiek rozpočtovej klasifikácie, úpravu schodku/prebytku na hotovostnej báze na čisté pôžičky/čisté výpožičky (ESA schodok/prebytok) prostredníctvom položiek časového rozlíšenia a ostatných úprav požadovaných metodikou ESA 95.
- Financovanie čistých pôžičiek/výpožičiek – táto časť je zostavená na princípe vymedzenia financovania schodku/prebytku podľa ESA 95 ako rozdielu medzi zmenou stavu finančných aktív a zmenou stavu finančných pasív. Poskytuje údaje na hotovostnej báze o vynaložených prostriedkoch na nákup finančných aktív a o získaných prostriedkoch z predaja finančných aktív, ako aj o získaných prostriedkoch z cudzích zdrojov a o vynaložených prostriedkoch na ich uhradenie.
- Vplyv schodku/prebytku na maastrichtský dlh – táto časť poskytuje údaje o medziročnej zmene stavu maastrichtského dlhu a o význame schodku a ostatných vplyvov, ktoré túto zmenu spôsobili.

Z hľadiska ekonomickej interpretácie, tieto prehľady poskytujú základnú informáciu na hotovostnej aj aktuálnej báze o výsledkoch hospodárenia s verejnými financiami, reprezentovaných schodkom/prebytkom a dlhom, o ich vzájomnej väzbe a o dôvodoch ich vzniku.

Súhrnné údaje za celú verejnú správu sú prezentované v prehľade 2.2.0 Verejná správa celkom (konsolidovaná). Údaje predstavujú konsolidovaný súčet údajov z prehľadov venovaných jednotlivým subjektom verejnej správy. Položky časového rozlíšenia a ostatných úprav sú podrobnejšie rozvedené v prehľadoch jednotlivých subjektov. Schválený rozpočet 2010 nadväzuje na zákon č 468/2010 Z. z., ktorým Národná rada SR schválila zmenu štátneho rozpočtu.

Z prvej časti tohto prehľadu, venovanej vybraným položkám hospodárenia, vyplýva, že podľa metodiky ESA 95 organizácie verejnej správy hospodárili v roku 2010 s celkovými príjmami vo výške 21 788 940 tis. eur a s celkovými výdavkami vo výške 26 995 991 tis. eur.

Vytvoril sa tak v súhrne za verejnú správu schodok vo výške 5 207 051 tis. eur. Na základe údajov z tretej časti tohto prehľadu, venovanej vplyvu schodku na maastrichtský dlh, je zrejmé, že rozhodujúcim faktorom zvýšenia dlhu verejnej správy o 4 667 093 tis. eur bol práve vytvorený schodok. Z nižšieho nárastu dlhu ako je hodnota vytvoreného schodku vyplýva, že na financovanie schodku sa využívali, okrem cudzích zdrojov, aj vlastné zdroje organizácií verejnej správy. Avšak na dosiahnutie vybilancovanosti hodnoty schodku a zmeny stavu dlhu je potrebné urobiť ešte niekoľko úprav uvedených v tejto časti prehľadu, ktoré vyplývajú z osobitnej metodiky výpočtu maastrichtského dlhu.

Samotné financovanie schodku, ktoré je podľa metodiky ESA 95 vymedzené ako rozdiel medzi zmenou stavu finančných aktív a zmenou stavu finančných pasív, je kvantifikované v druhej časti tohto prehľadu, venovanej financovaniu čistých pôžičiek/výpožičiek. Z údajov vyplýva, že uskutočnené hotovostné transakcie s finančnými aktívami v priebehu roka 2010 spôsobili zníženie stavov finančných aktív súhrne za verejnú správu o 224 021 tis. eur. Príčinou bol predovšetkým pokles stavov peňažných prostriedkov organizácií verejnej správy o 213 379 tis. eur. Financoval sa tým nákup majetkových podielov v hodnote 26 399 tis. eur a poskytnutie pôžičiek vo výške 130 998 tis. eur, predovšetkým zo Štátneho fondu rozvoja bývania mimo sektor verejnej správy a z garančného fondu Sociálnej poisťovne.

Uskutočnené hotovostné transakcie s finančnými pasívami v priebehu roka 2010 spôsobili zvýšenie stavov pasív verejnej správy o 4 598 855 tis. eur. Tieto transakcie na strane pasív priamo súviseli s vytváraným schodkom a potrebou financovania už existujúcich dlhov najmä v ústredných rozpočtových organizáciách, obciach a vyšších územných celkoch. V dôsledku nedostatku vlastných prostriedkov boli chýbajúce prostriedky získavané z cudzích zdrojov.

Pokles hodnoty finančných aktív pri súčasne významnom zvýšení hodnoty pasív poukazuje na pretrvávajúci negatívny dosah hospodárskej krízy aj v roku 2010, ako aj na obmedzenú schopnosť organizácií verejnej správy uhrádzať svoje potreby a záväzky z vlastných zdrojov.

Pre uhrádzanie svojich potrieb mali organizácie verejnej správy v roku 2010 k dispozícii peňažné zdroje v celkovej výške 47 005 260 tis. eur, z ktorých 4 670 726 tis. eur bol zostatok prostriedkov z minulých rokov, 22 695 015 tis. eur boli peňažné príjmy získané z daní a odvodov, nedaňových príjmov, grantov a transferov, 168 043 tis. eur boli peňažné príjmy získané z predaja finančných aktív a 19 471 476 tis. eur boli peňažné prostriedky

získané z cudzích zdrojov. Celkové potreby, ktoré boli v roku 2010 uhradené peňažnými prostriedkami predstavovali hodnotu 42 571 724 tis. eur, z ktorých 27 505 507 tis. eur boli bežné a kapitálové peňažné výdavky, 157 401 bol nákup finančných aktív a 14 872 621 tis. eur boli splátky istín prijatých pôžičiek a emitovaných dlhopisov.